

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

24. številka.

Maribor, dne 16. junija 1927.

61. letnik.

Dr. Josip Hohnjec.

S potovanja po orientu.

Naše potovanje v orientu je imelo predvsem verski in podučni namen. Kako smo ta namen dosegli, odnosno kako je to, kar smo videli in doživeli, učinkovalo na našega duha in na naše čustvovanje, o tem sem čitatelj »Slov. Gospodarja« poročal v svojem pismu iz Jeruzalema. Po povratku s potovanja so me nekateri vprašali, ali je to vse, kar sem mislil o našem potovanju napisati, ali imam morda še kaj povedati.

Kdor potuje, lahko pripoveduje. Ne maram števila popisov po orientu pomnožiti s kakšno novo izdajo, opremljeno z novjšimi podatki. Zato meni ni časa in »Sl. Gospodarju« nedostaje prostora. To, kar še mislim nakratko povedati, se nanaša na sedanje razmere, ki vladajo v pokrajinah, po katerih smo potovali. Na našem potu smo namreč svoje oči imeli obrnjene ne samo v preteklost, marveč tudi v sedanost. Istina je, da nas je preteklost — razvaline mest in templjev, spomeniki stare umetnosti, grobnice s svojo umetniško opremo in dragoceno vsebino, stara krščanska svetišča na svetih krajih — v prvi vrsti zanimala. Kot vneti in vestni opazovalci pa tudi sedanjih razmer nismo nikjer puščali v nemar.

Razmere v državah v orientu.

Izmed držav, ki sem jih prepotoval: Egipt, Palestina, Sirija in Grčija, je samo poslednja politično povse samostojna. Egipt, ki je najstarejše kulturno središče na svetu, že od leta 332 pred Kristusom, ko je makedonski kralj Aleksander Veliki premagal in razbil zadnjo egiptsko državo, nima več politične samostojnosti. Od l. 1882 je pod angleškim vrhovnim gospodstvom. Za Angleže je Egipt vsled svojega zemljepisnega položaja ogromne vrednosti. Za veliko britansko carstvo pomenja Egipt oporišče angleškega gospostva nad Sredozemskim morjem, ključ za angleško posest v Afriki in pred vsem kot stražar najbližjega pota — skozi Sueški prekop in Rdeče morje — v Indijo in vzhodno Azijo glavni steber angleške prekomorske vlasti. Ker je Egipt tolike važnosti za Veliko Britanijo, zato je angleška nadoblast nad njim življenska potreba velikega britanskega carstva. Pred petimi leti — 16. marca 1922 — je sicer Anglija proglasila Egipt kot neodvisno kraljestvo, v resnici pa je neodvisno egiptsko vladarstvo jako omejeno z raznimi angleškimi pridržki. Angleški visoki komisar, ki rezidira v Kairi, je tudi praktično (dejansko) predstavnik in imejatelj najvišje vlasti, katero podpira in vzdržuje močno angleško brodogradništvo v vodah Sredozemskega morja in jaka angleška vojaška posadka v Kairi in v drugih krajih. Ko smo bili v Kairi, smo videli vsak dan, kako so razne vrste angleškega vojaštva — danes artilerija, jutri kavalerija, potem pehota itd. — marširale po kairskih ulicah vsem pregorečim egiptskim narodnjakom v memento. In

Januš Golec:

Škofija ali — pitačevina.

(Zagorska.)

Cerkveno zapoved posta drži priprosti zagorski narod še po starem zelo strogo in o kakih novodobnih postnih olajšavah noče Zagorec niti slišati. Z vso natančnostjo se posti zagorski seljak za Božič, sv. Tri kralje, Veliko noč. Pred Tremi kralji uživajo po Zagorju cele tri dni le vodo ter kruh in to radi tega, da bo na smrt bolni znal tri dni pred smrtjo, kedaj se bo treba preseliti pod odejo majke zemlje ter urediti vse potrebno za ta in oni svet. Pred božičnimi ter velikonočnimi prazniki traja prav strogi post pri kruhu ter vodi pri starejših Zagorcih kar celi teden. Prepričan sem, da bo dajal le malokateri zagorski kmetič odgovor radi preloma ali kršitve postne postave. Kakor hitro nastopijo prazniki, se pogrne tudi sicer skromna zagorska miza. Ob količkaj bolj pomembnih praznikov je ni v celem Zagorju bajte, v kateri bi se ne veselila družina pečenega purana ali vsaj kokoši. Toliko si prištedi in pristrada vsak Hrvat od Rogatca do Marije Bistrice, da mu je ob cerkvenih slovesnostih na mizi poleg sicer običajnega koruznjaka kak pečen kljun.

Štuklekov Pavlek in Gera iz zagorskih Harinzlakov sta prodajala okrog po hišah cekarje, katere sta pletla iz rogoze. Njuni otroci so bili kljub revščini pri skromni bajti že preskrbljeni, edina skrb že priletnih Štuklekov je bila: si pripraviti med poletjem kaj za zob za zimski čas. Pri bajti je bilo sicer eno kopanje za koruzo, eno za krompir in mal travnik, vendar ta skromna posest ni mogla preživeti niti dveh starih ljudi. Radi borbe za vsakdanji kruh sta se lotila zakonska Štuklek cekrarske obrti, ki je vrgla pri pridnem delu ter marljivem obhodu toliko, da ni bilo treba prosjati od hiše do hiše v mrazu ter pri visokem snegu, ko tišči vsak Zagorec svoje ude k peči. O obeh cekrarih je bilo znano, da sta se razumela tako povprek in se je zasedila med oba le redkokedaj zagozda prepira.

Ker sta hodila Pavlek in Gera vedno skupno na razprodajo cekrov po štajerski strani, se je zdelo Sokolovi mami malo čudno, ko je odložil v veži butaro te robe sam Štuklek. Sokolka je vprašala po Geri, Pavlek je nakremžil obraz na jok in kar preko ram se mu je usula ploha solz, ko je izihel sunkoma: »Gero mi je vzel sam Bog na lanski sveti večer.«

ravno tiste dni, ko smo bivali v Kairi, je tudi nastal spor med egiptsko vlado in angleško nadvlado radi vrhovnega poveljnika egiptске armade, ki se rekrutira iz domačinov, pa stoji pod angleško vrhovno komando. Egiptska vlada je namreč kratkoma odpustila sirdarja — angleškega vrhovnega komandanta egiptске domače armade — čemur pa Anglija odločno nasprotuje. Spor še sedaj ni poravnal.

V Palestini vrši Anglija vsled mandata (naročila) Društva narodov po svetovni vojni ne samo nekako nadoblast, marveč tudi celotno državno upravo. Zanimanje Angležev za Palestino ne izvira iz ljubezni ne za stari, ne za novi testament, ne za Jude ne za kristjane, marveč iz skrbi za Sueški kanal, ki veže Sredozemsko z Rdečim morjem ter tvori najbližjo pot v Indijo. Angleži se bojijo, da se ne bi kakšna druga vevlast (morda Francozi ali pozneje Rusi) vgnezdila na vzhodni strani Sueškega kanala, in zato so si sami vzeli Palestino, odnosno dali so si jo izročiti od Društva narodov. Kar se tiče angleške notranje politike v Palestini, je treba ugotoviti, da je takoj od početka kazala veliko naklonjenost židovski kolonizaciji — judovskemu naseljevanju — v sveti deželi. Pred svetovno vojno je število židovskih prebivalcev v Palestini bilo primeroma majhno, ker se je leta 1905 za celo Azijo naštel samo kakšnih 342.000 judovskih prebivalcev. Poslednja leta pa je število naseljencev začelo znatno rasti. To je bila posledica cionizma, to je one moderne duševne struje med židovstvom, ki povdarja in oznanja židovski nacionalizem. Že na I. cionističnem zboru v Baslu v avgustu 1897 je bil sprejet sklep, ki zahteva organizacijo in zedinjenje vsoljnega židovstva, gojenje židovske samozvesti in narodne zavesti ter ustvaritev javnopravno zasigurate domovine v Palestini. Te misli je branil in tolmačil Teodor Herzl v svoji knjigi »Der Judenstaat« (»Židovska država«), ki jo je izdal leta 1903 in ki je imela velik vpliv na židovstvo, zlasti v Rusiji. Kako je ta ideja prešla židovstvo, dokazuje rastoče število judovskih naseljencev v sveti deželi. Na svojem potu smo imeli priliko opazovati židovska naselja, osobito pri Jeruzalemu, pri Jafi in v krajih Altila in Tiberias v Galileji. Videti je bilo dosti vneme in vztrajnosti, zlasti pri priseljencih iz Rusije, o katerih se mi je poročalo, da so vobče najvztrajnejši. Doznan pa sem tudi, da jih je precejšnje število že zopet ostavilo obljubljeno deželo, ker niso mogli prenesti nesorazmerja med težko in bridko realnostjo (resničnostjo) in med idealom (vzorcem). Razumljivo je, da židovskemu prebivalstvu, in tega so tri četrtine, z neprijaznimi očmi gleda rastočo judovsko kolonizacijo, kar je med drugim tudi dokazalo z nasprotovanjem prvemu angleškemu visokemu komisarju v Palestini lordu Samuelu, ki je sam bil žid ter je podpiral razširjevanje židovstva in njegovega vpliva. Sedanji visoki komisar lord Plumer ni žid, in ker se drži bolj rezervirano, ima tudi lažje stališče. Nadaljni razlog za nezadovoljstvo prebivalstva so visoki davki, kakršnih ljudje tamkaj niso vajeni. S cestami, ki se pod angleško upravo na novo gradijo ali popravljajo, in z drugimi ustanovami, ki jih

Mamea so jadikovali po ženski navadi z jokajočim Hrvatom ter silili vanj, naj bi jim zaupal smrtno nesrečo blagopokojne Gerce, ki je bila znana ter priljubljena daleč na okrog.

Pavlek se je pošteno useknil, zavrl vrelec solz, sedel v zapeček ter začel potolaženo:

»Na sveti večer in sveti post sem ležal v kotu na peči. Pred menoj je sedela Gera in gledala v lončeno ponvo, v kateri se je pekla na istju božična kokoš. Pečenka je dražila tako privlačno nos in iz ponve je šušljala muzika iz kure cverče se masti: pik—pik—pec! Spomnil sem se: Kako lep bi bil za naju oba Božič, ako bi se kadila na mizi mesto kokoši pečena purica z dobro zabeljenim kislim zeljem. Sline so mi letele iz vseh koncev ust, ko sem vprašal Gerco: Kaj je boljša pri pečeni purici, ali škofija ali pitačevina (mast na krof)? Žena je bila odločnega mnenja, da je pri purji pečeni najboljša pitačevina, katere je precej in tudi zaleže v želodcu od vsega mesa največ. Sarj ona, Gera, je služila v mladih letih pri Staroveških in stari je najbolj cenil toplo pitačevino s kislim zeljem, ali pa mrzlo z domačim kruhom. Meni je ljubša škofija od pitačevine in sem omenil ženi: Kaj bi jedla rajši, ako bi položil pred te pet pečenih puric — škofije ali pitačevine? Stara je ponovno trdila, da ni pet škofij za eno pitačevino in pet pitačevin bi bilo za oba za cele božične praznike. Ta ženska pretirana hvala pečene purje masti me je vznevoljila v toliko, da sem stegnil malo predaleč nogo iz kota proti hrbtu stare in že je reva žloputnila s peči preko istja na tla. Pri padcu je potegnila seboj ponvo s pečeno kokošjo, mast se ji je razlila po obleki in na mah je bila vsa v plamenu. Jaz hitro k njej, sem jo valjal po tleh in glejte, še danes se mi vidi, da sem si opekli obe roki. Ko so bile pogršene cape, je bila tudi stara tako opečena, da mi je izstokala (umrla) na sam Božič. Cele praznike nisem pokusil pečene kokoši, pojedli so jo šele pogrebci, ko so se vrnili od pokopa moje Gerce.«

Pavlek je zopet zajokal na ves glas in zagotavljal, da ni kriv on smrti žene, ampak jej je bilo že tako odločno, da je morala na drugi svet na božični post, ker jej je bilo več do ene tople pitačevine nego do pet kurjih škofij.

Mati Sokolka so se še dotaknili cekrarija s pripombo: Če živi sam po ženini smrti, a je skomiznil z obema ramama, češ, da mu kuha in ga pere Cvetičeva Mimika, ker sam ne zmore vsega. Z omenkom Cvetičke se je tako zameril gospodinji, da mu ni odkupila niti enega cekra, ampak ga je napodila kot ubijalca žene, ki živi brez zakonske zveze

ustvarja sedanja uprava, bi ljudje bili popolnoma zadovoljni, samo stroške bi morali drugi plačati. Je že star recept: »Mica Kovačeva — pila, nič plačala.« Samo da se po tem receptu ne da država upravljati.

Sirija spada vsled mandata Društva narodov pod francosko območje ter je pod francosko upravo. Pred dvema letoma je tukaj še divjala bojna vihra, o čemer spričujejo razrušene hiše v mestu Damasku, kojih je veliko število. Na ozemlju Sirije prebiva dosti bojevityh plemen, med kojimi je najbolj znano pleme Druzov. Večina je uvidela neuspešnost revolucijskih poskusov in zato so se udali. Da postane in ostane ta sklep bolj trden, za to skrbijo francoski topovi na citadeli (trdnjavi) v Damasku in pa strojne puške, pod katerimi smo se na avtomobilih peljali skozi mesto Kunetra ob vnožju s snegom pokritega Velikega Hermona. Priznati pa je treba, da se je francoski upravi posrečilo duhove pomiriti ter v deželi upeljati red, za kojega bi jo mogla zavidati mnogotera evropska država. Glavna skrb francoske uprave v Siriji, kakor tudi angleške v Palestini pa je ter tudi bo v bodočnosti, kako bi odpravila poglobljeni razlog nezadovoljstva med tamšnjim prebivalstvom, in ta je slabo gospodarsko stanje vseh ljudskih slojev.

Jugoslovani in te države.

Prijetno je dirnilo mene in moje sopotovalce, ako smo v tujini našli ljudi, ki so govorili naš jezik. Na mnogih krajih v orientu smo se sestali z našimi rojaki, ki jih je v te kraje popeljala, dostikrat se žal mora reči: zapeljala težnja po sreči in dobrem zaslužku. Dosti jih je našlo, kar so iskali, še več pa jih menda ni našlo. Precejšnje število Slovencev, boljše rečeno Slovenk prebiva v Aleksandriji in v Kairi. V Aleksandriji se podružnica šolskih sester iz Maribora jako trudi nuditi slovenskim in tudi hrvatskim dekletom varno zavetišče zoper nevarnosti, katere jim pripravljajo velika mesta zlasti v orientu. Ko je ladja »Helouan«, s kojo smo se pripeljali iz Trsta v Aleksandrijo, pristala v lukii, so se takoj pojavile častite sestre in s skrbnim očesom opazovale, ali niso med tistimi, ki so dopotovali, tudi kakšna slovenska dekleta. V resnici so jih našle ter jih takoj vzele pod svojo materinsko zaščito. V Kairi smo v veliki cerkvi č. oo. frančiškanov, v kateri že 18 let vneto deluje naš slovenski štajerski rojak p. Evgen Stanek, videli bogoslužni red poleg francoščine, italijanščine in angleščine objavljen tudi v slovenskem jeziku, v katerem se v cerkvi tudi vršijo redne pridige. Tako so naši vrli rojaki in rojakinje v Egiptu postavili naš slovenski jezik v red svetovnih jezikov.

Samopomoč in krščanska karitas (dobrodelnost) se torej požrtvovalno trudita za obranitev in ohranitev jugoslovanskega življa v teh krajih. Za to svrha naša država še ni storila ničesar. In vendar bi bilo v interesu države, da naši rojaki, naj si bodo Slovenci ali Hrvati ali Srbi, ne utojejo v morju tujinstva in zabode. Tako so izgubljali za narod in državo. Ako pa ostanejo zvesti svoji narodnosti

z drugo. Bo še že tudi on občutil na lastnem telesu, kako zna postreči mlada žena staremu ter za grob zrelemu možu in to ne s purjo škofijo ali pitačevino, pač pa z batino!

Pavlek je stopal globoko zamišljen od stare Sokolke in sklenil, da bo poročil takoj Mimiko, ker sicer bo znala cela Obotelska dolina, da se obeša v častiljivi starosti na mlado žensko in to — pod marelo.

Ohect je obhajal cekrar Štuklek in obljubil ženi Mimiki, da bosta pekla za ta Božič mesto kokoši purico in se naslajala nad škofijo, ki je okusnejša od pitačevine.

Za božične praznike po drugi poroki se je premetaval Pavlek po peči v boleznii, v ponvi na istju se je res cvrla pura, za mizo je sedela Mimika s Katičevim Tunekom in niti vprašala ni cekrarija: ali bo jedel na Božič rajši škofijo ali pitačevino. Milo se je storilo Pavleku na drugi sveti post po smrti prve žene, ko je imel mladostno Mimiko, pečeno škofijo v ponvi na istju, a vsled boleznii ni mogel s peči niti do škofije, kaj šele do Mimike. Gero je brnil s peči, ker se je drznila izreči, da bi jej bolj dišala pitačevina nego škofija; letos bo moral hvaliti Boga, če mu bo vrgla žena na peč kos suhega koruznjaka, ker kurja škofija in pitačevina se že pečeta za drugega. Kako je imela prav stara Sokolka, da se je zavzela za blagopokojno Gero in ga posvarila pred zapeljivko Cvetičko z odgonom od hiše. Stara in poslušna Gera s pečeno kurjo škofijo za lanske božiče; za letošnje mlada Mimika in purja škofija s pitačevino vred za Katičevega Tuneka!

Prepad med prejšnjimi leti in letos je ugriznil Štukleka tako v živo, da je zaihtel na glas s peči in v odgovor mu je bil izza mize posmeh dveh, ki sta se vrinila kot šiba božja na mesto Gerce za pogrnjeno mizo!

Stari Štuklek ni več krošnjaril s cekri, ni nikdar več okusil purje pitačevine, kaj šele škofije, ampak se je preselil iz kota na peči h Geri, ki mu je postregla vsako leto za Božič s kurjo pečenko in je morala s peči preko istja na drugi svet radi večje slasti do pitačevine nego do škofije.

Ko so se vračali pogrebci s Pavlekovega pokopa, so se strinjali vsi v eni sodbi: Pri Gerini sedmini smo jedli za Božič pripravljeno kokoš; pri Pavlekovi še koruznega kruha ne in to radi tega, ker se ni mogel sporazumeti na sveti post: ali je boljša purja škofija ali — pitačevina!

Na svetu se mašuje vse in pri cekrariju Štukleku se je osvetil že po enem letu smrtonosni brc radi prednosti škofije pred pitačevino.

in njenim idealom, bi mogli v teh krajih služiti kot posredniki za našo državo, za njene interese in njene koristi.

Kar se dostaje naše države, smo se z obžalovanjem uverili, da je širjemu občinstvu malo, prav malo znana. Že samo njeno ime, sestavljeno iz treh delov, je tako komplicirano (zapleteno), da si ga navadna orientalska glava težko zapomni. Jugoslavija bi bil enostavnejši naslov, ki bi se lažje udomačil. Sploh pa je zemljepisno znanje širokih krogov v orientu omejeno na tako majhen obseg, da so dežele, v katerih prebivajo Slovani, širokim množicam po večini ravno tako znane, kakor španske vasi. Kje in kateri so južni, zapadni, severni in vzhodni Slovani, je težko dopovedati celo tudi takšnim ljudem, kateri so videti nekoliko bolj izobraženi. Najbolj znani so kajpada Rusi, kojih ime služi kot nekako skupno zaznameno za vse Slovence. Dandanašnji bi takšna označba včasih mogla biti opasna radi ozke zveze med Rusijo in boljševizmom. Nam pa se ni nikjer pripetila ta malheur (ta nezgoda), da bi radi svojega slovenskega pokoljenja in govorjenja prišli na sum boljševizma.

Naloga naše države in njenega zunanjega zastopstva je, da se trudi z vsemi pripravnimi sredstvi, zlasti potom časopisja, seznaniti narode teh držav z našo državo. V tem oziru naša država in poklicani faktorji v njej in v zunanjem svetu ne storijo ne samo malo, marveč skoro nič. Zunanji svet ne pozna ne naše države, ne naše zemlje, ne naroda, ki na tej zemlji prebiva ter jo obdeluje. Zato ni čuda, da s temi državami nismo v nobenih gospodarskih stikih. Zadnji čas se je v tem oziru začelo vsaj nekoliko obračati na bolje. V Kairi smo imeli priliko se prepričati, da se pripravlja trgovska pogodba med Egiptom in našo državo ter da je v bistvenih točkah že dosežen sporazum med zastopniki naše in egiptске države. Slična pogajanja se sedaj vršijo, kakor smo videli, tudi v prestolnici grške republike, v Atenah. Naj bi sledile tudi še druge države! Naj bi naša država, ki vsled svojega položaja ob morju in vsled svoje posesti velikega dela Jadranskega morja spada v obseg držav Sredozemskega morja, sklenila trgovske pogodbe ter imela živahne gospodarske stike z vsemi državami, ki ležijo na obalah tega morja!

Kandidatna lista za občinske volitve.

Občinske volitve so v mnogih občinah že razpisane, v ostalih bodo v najkrajšem času.

Razpis občinske volitve.

Volitev se mora vsaj šest tednov prej razglasiti na občinski deski. V razglas o volitvi je sprejeti naznanilo o volišču in dnevu volitve, o nje začetku in zaključku, o številu občinskih odbornikov in namestnikov, ki jih je izvoliti; dalje je sprejeti v razglas o volitvi tudi objave o razgrnitvi popravljenih volilnih imenikov in o načinu in roku za prijave (vlaganje) in vezanje kandidatnih list.

Takoj po razpisu volitev je najvažnejše delo

pravilna sestava in vložitev kandidatne liste.

Kandidatne liste so ravno take, kakršne so bile pri zadnjih občinskih volitvah. Kandidatne liste se morajo vpisati na uradno izdanem in z uradnim pečatom opremljenem obrazcu, ki ga proti plačilu dobi vsakdo pri županu ali pri okrajnem glavarstvu (politični ekspozituri).

1. Kako se sestavi kandidatna lista?

Kandidatne liste se morajo sestaviti tako-le (zak. 15): Na prvi strani se na čelu liste zapiše: 1. ime občine, 2. dan volitve, za katero liste veljajo, in 3. jasna in določna označba skupine volilcev, ki predlaga listo (»Slovenska ljudska stranka«, ali »Kmetška zveza«, ali »Obrtna zveza«, ali »Delavska zveza«, tako da se ta skupina volilcev lahko loči od vsake druge.

Pod I. Kandidati za občinske odbornike (na levi strani) se vpišejo s tekočimi številkami 1, 2, 3 itd. označena imena in priimki, prebivališče in poklic predlaganih kandidatov za občinske odbornike. Teh kandidatov mora biti toliko, kolikor je izvoliti občinskih odbornikov.

Pod II. Kandidati za namestnike občinskih odbornikov (na desni strani) se ravnotako vpišejo s tekočimi številkami 1, 2, 3 itd. označena imena in priimki, prebivališče in poklic kandidatov za namestnike. Teh kandidatov mora biti tudi toliko, kolikor je izvoliti namestnikov. Glede namestnikov pazite na to: V slučaju, ako lista odbornikov ni bila izčrpana, kot prvi namestnik ne pride v poštev tisti, ki je na kandidatni listi kot prvi namestnik napisan, ampak tisti, ki je na kandidatni listi napisan kot odbornik, pa ni bil izvoljen. V kandidatno listo se smejo sprejeti vse osebe, ki morejo biti izvoljene.

Pod imena kandidatov se napišejo imena enega predstavnika in enega namestnika te liste za volilni odbor. Ako se voli na več krajih v občini, se napiše za vsako volišče ime po enega predstavnika in po enega namestnika kandidatne liste v volilnem odboru. Za predstavnike list v volilnem odboru smejo biti označeni samo oni, ki so vpisani v volilnem imeniku dotične občine. Brez privolitve se ne sme nihče označiti za predstavnika kandidatne liste ali njegovega namestnika.

Na drugi strani se podpisujejo predlagatelji kandidatne liste in pa kandidati. Kandidatne liste morajo biti svojeručno in čitljivo podpisane najmanj po toliko volilnih upravičencev (predlagateljev), kolikor je voliti odbornikov in namestnikov v dotični občini. Vsak volilni upravičenec sme podpisati le eno samo kandidatno listo. Listo morajo podpisati tudi vsi kandidati z opombo, da izvolitev po tej listi sprejmejo (podpis in besede: »Izvolitev po tej listi sprejemem«). Podpisi kandidatov, ki so vpisani v volilnem imeniku, se štejejo v predpisano število predlagateljev. Ako kandidat ne zna pisati, ga podpiše z njegovo privolitvijo kdo drugi, ki se mora svojeručno podpisati.

Končno je na drugi strani kandidatne liste pod podpis predlagateljev in kandidatov imenovati izmed podpisancev pooblaščenega zastopnika kandidatne liste in njegovega namestnika, katera dva naj v imenu in po naročilu podpisancev obujeta z županom, oziroma političnim oblastvom. Ako take prijave ni, se smatra prvi podpisaneec za zastopnika, drugi podpisaneec pa za njegovega namestnika.

2. Kedaj in kako se vložijo kandidatna lista?

Zakon pravi, da se morajo kandidatne liste predložiti okrajnemu glavarstvu najpozneje v 10 dneh po razpoložljivosti pravnomočnih volilnih imenikov. Okrajna glavarstva tolmačijo ta 10dnevni rok različno; ponekod tako, da se začne rok za vlaganje kandidatnih list z dnem razpisa volitev. Na vsak način pa mora župan v razglasu o volitvi objaviti dan in uro, do katere se smejo vlagati kandidatne liste!

Z izvirno kandidatno listo morajo predlagatelji predložiti še po dva prepisa kandidatne liste. (Ako je več volišč, za vsako volišče po dva prepisa.) Na prepisih kandidatnih list, za katere je tudi uporabiti uradne obrazce, imena predlagateljev ne smejo biti navedena. Na teh prepisih se morajo razum kandidatov označiti samo imena predstavnika kandidatne liste in njegovega namestnika.

Kandidatno listo nese na okrajno glavarstvo lahko vsak, ki je na njej podpisan. Tam naj zahteva natančno potrdilo, kdaj jo je vložil in katera je po vrstnem redu. Tista kandidatna lista, ki je najprej vložena, dobi I. škrinjico. Kandidatne liste potem okrajno glavarstvo potrdi in župan jih mora objaviti na občinski deski.

3. Nepravilne kandidatne liste.

Nepravilne kandidatne liste, ki ne zadoščajo prej navedenim predpisom, ali pri katerih se je vršila zloraba splošne označbe že obstoječih političnih ali drugih strank, mora okrajno glavarstvo tekom 5 dni po vložitvi vrniti v popravilo in pri tem navesti razloge, zakaj jih je vrnilo. Poziv se mora proti dostavnici izročiti pooblaščenemu zastopniku ali njegovemu namestniku. Ako se pozivu ne zadosti tekom 5 dni, je kandidatna lista neveljavna. Kandidatne liste, na katerih se je ugotovil potrjen podpis, proglašajo okrajno glavarstvo za neveljavno tudi, če so že bile potrjene ali objavljene. Seveda se uvede zaradi potvarjanja podpisov še posebno kazensko postopanje.

Ako ima več kandidatnih list enake, podobne ali take označbe, ki bi utegnile povzročiti zamenjavo, mora okrajno glavarstvo pozvati zastopnike pozneje vložjenih kandidatnih list, naj označbe izpremenijo. Ako pa so bile enake označene liste vložene istočasno, se je s takim pozivom obrniti na vse zastopnike teh list. Če se pozivu ne zadosti v določenem roku, ali če se taka kandidatna lista vložijo sploh brez take označbe, se označi kandidatna lista uradoma z imenom zastopnika vseh podpisancev, oziroma z imenom prvega podpisanece.

Kandidatne liste mora okrajno glavarstvo glede njih vsebine pregledati, ali so na njih navedene le take osebe, ki smejo biti izvoljene, in ali niso med kandidati raznih kandidatnih list imena istih oseb. Po zakonu ne morejo biti izvoljeni: oni, ki še niso dopolnili 24 let, ki še ne bivajo 2 leti redno v občini, občinski nameščenci, oni, ki so v konkurzu, pod kuratelo in obsojenci. Kandidate, ki ne smejo biti izvoljeni, kakor tudi one, ki so imenovani v raznih kandidatnih listah, je črtati in sicer je take, ki so imenovani v več kandidatnih listah, črtati iz vseh kandidatnih list.

Ako so se posamezni kandidati črtali vsled večkratne kandidature, ali ker ne smejo biti izvoljeni, dalje, ako so odpadli vsled smrti ali odpovedi kandidatove, mora to okrajno glavarstvo nemudoma naznaniti zastopnikom dotičnih kandidatnih list, kateri morajo v tem primeru dopolniti listo s tem, da tekom 5 dni okrajnemu glavarstvu imenujejo drugi kandidati, ali če so se kandidatne liste že potrdile ali objavile, se kandidatna lista več ne dopolni, temveč se napisani kandidati pomaknejo v tekoči vrsti navzgor in ostane koncem liste toliko mest praznih, kolikor je kandidatov odpadlo.

4. Pravilne kandidatne liste,

ki ustrezajo zakonitim zahtevam, potrdi okrajno glavarstvo, jih označi s tekočimi številkami 1, 2, 3 itd. po redu, kakor so bile prvotno predložene ter pošlje njih prepise županu, ki jih mora kot liste strank objaviti najpozneje 8. dan pred volitvijo na občinski deski. En prepis kandidatnih list izroči župan na dan volitve volilnemu odboru. Samo kandidatne liste, objavljene na ta način, je smatrati pri volitvi za veljavne kandidatne liste.

5. Vezanje kandidatnih list.

Dvoje ali več v isti občini vložjenih kandidatnih list se lahko veže. Pooblaščen zastopniki kandidatnih list morajo v ta namen vsaj osem dni pred volitvijo izročiti okrajnemu glavarstvu pismeno izjavo strank. (Pooblaščen zastopniki kandidatne liste so tisti, ki so na zadnji strani liste kot taki označeni. Glej zgoraj: Sestava kandidatnih list!) Okrajno glavarstvo mora to izjavo po županu izročiti volilnemu odboru, ko se ta sestane.

Kak pomen ima vezanje list? Vezani listi se pri štetju glasov smatraje za eno. Na ta način lahko njima skupno pripade kak mandat več. Kandidati, ki so jih na ta način vezane liste dobile skupaj, se med nje porazdelijo po načelu proporca. Če bi v kakki občini iz kakršnihkoli razlogov somišljeniki SLS šli deljeni z več listinami v volitve, potem naj liste gotovo vežejo, da se glasovi z ostanki ne izgubijo!

6. Ako je v kaki občini

vložena le ena sama veljavna kandidatna lista, proglasi župan brez volitve vse kandidate, predlagane v tej listi, za izvoljene občinske odbornike, oziroma namestnike.

Združeni nasprotniki.

Slovenska ljudska stranka in njeni voditelji so liberalcem, ki so se pred leti imenovali »naprednjaki« ali pa »narodnjaki«, a se danes imenujejo »samostojni demokrati«, trn v peti. Če sliši demokrat imenovati našo stranko, ime dr. Korošca ali kakega drugega voditelja, vzkipi od jeze in srda, kakor puran, ko zagleda rdečo ruto. Saj tudi ni nobeno čudo, da se nasprotniki jezijo nad nami.

Slovenska ljudska stranka se je s svojim poštenim delom za ljudstvo tako utrdila po vseh krajih, da ji nasprotniki z nobenimi lažmi ne morejo odvzeti zaupanja.

Liberalci in socialisti zadnje mesece na vse pretege lažejo o naši stranki, sramotijo naše voditelje, a vse je zamanj.

Ker se bližajo volitve v narodno skupščino (drž. zbor), napenjajo sedaj samostojni demokrati vse sile, da bi Slov. ljudsko stranko vsaj deloma premagali. Laži in zavijanja po »Jutru« in »Domovini« nič ne izdajo več. Radi tega so segli demokrati po drugem sredstvu. Združili bi radi vse nasprotnike proti naši stranki.

In demokrati snubci hodijo od ene politične neveste do druge; vlačijo izpod suknje mošnjo z srebrniki in »jurji«. Ponujajo podkupnino voditeljem socialistov in tudi samostojnežev. Ustanavljajo takozvano »napredno fronto«. Vsi demokrati advokati in učitelji lovijo rdeče in zelene voditelje in jim obečajo vse, kar želijo. Samo eno zahtevajo od njih: Pomagajte nam v boju proti »klerikalcem«!

Ali posebne sreče nimajo demokrati. O nekem njihovem voditelju gre glas po deželi, da če prime ta mož zlatnik v svojo roko, se ta takoj spremeni v blato. Tako je tudi glede »napredne fronte«. Radikalna stranka v Sloveniji, kakor tudi Davidovičeva in Radičeva ne marajo prav nič slišati o ničvredni samostojni demokrati stranki. Samo socialni demokratje (rdečkarji) in nekateri samostojneži (zeleni) delajo na skrivnem zvezo z liberalci.

Tako se utegne zgoditi, da bodo samostojni demokrati, socialisti in nekateri Pucljevci pri volitvah šli skupaj. To bo krasno! Ubogi delavec bo moral voliti demokratsko stranko bogatašev, bankirjev in kapitalistov! Istotako bo samostojnež na deželi, ki vedno prisega na čisti »kmetijski« program, oddal kroglico demokratskemu veljaku. Skupno bodo marširali proti naši stranki orjunaši s socialisti in s samostojneži! Predznamenja tega skupnega marširanja so že tu! V Mariboru že delajo demokrati orjunci z rdečkarji skupno politiko. Mislimo pa, da je ta »napredna fronta« podobna divjemu ali koruznemu zakonu. Pankert, ki se bo rodil iz tega divjega zakona, ne bo srečen. Rodila ga bo zavist, strast in sovraštvo!

Slovenska ljudska stranka se tudi združenih nasprotnikov prav nič ne boji. Za njo stoji ogromna večina poštenega slovenskega ljudstva, ki je spoznalo, da je vsakdo izdajalec našega naroda, kdor hoče danes raztrgati Slovence na več strank.

Naša stranka je v zadnjem času pridobila po mnogih krajih na stotine poštenih mož iz drugih strank. Pridružili so se nam, ker so spoznali pošteno delo in poštene namene Slovenske ljudske stranke.

Radi tega kličemo vsem poštenim Slovincem: Združimo se v fronto poštenih mož pod okriljem Slovenske ljudske stranke in njenih voditeljev!

Naše geslo za bodoče volitve naj bo: Poštenost in pravica!

F.

Lep uspeh glede dohodnine.

Poslancem Slovenske ljudske stranke se je meseca marca t. l. posrečilo doseči, da se dohodninski davek za l. 1927 znatno zniža. Eksistenčni minimum (najmanjši dohodek) se je zvišal od 5000 Din na 6000 Din. To se pravi: Dohodnina se sme odmeriti samo onim davčnim obvezancem, ki imajo letno vsaj 6000 Din čistega dohodka. Dosedaj je plačal ta davek tudi tisti, ki je imel 5000 Din čistega donosa iz posesti, prejemkov ali obrti.

S to odredbo, ki je označena v finančnem zakonu za l. 1927-28, bo odpadlo v Sloveniji mnogo stotin dosedanjih davkoplačevalcev. Samo v mariborskem okraju bo na ta način v letošnjem letu oproščenih dohodninskega davka okoli 400 dosedanjih davkoplačevalcev. Odpadejo namreč posebno mali in srednji posestniki, delavci in obrtniki. Na ta način bodo ostali lepi stotisočaki v žepih naših ljudi.

A ne samo to! Tudi oni, ki bodo še naprej obvezani plačevati dohodnino, bodo plačevali približno eno tretjino manj nego dosedaj. Doklade k dohodnini so namreč znižane za 30%. To so dosegli poslanci SLS. Ako računamo, da n. pr. plača Slovenija na leto 100 milijonov dohodninskega davka, bo odslej plačala samo 70 milijonov. Ostane torej celih 30 milijonov dinarjev v žepih naših davkoplačevalcev.

Ko so bili na vladi demokrati, samostojneži in Radičevci, tega niso znali doseči. Dosegli so to samo poslanci Slovenske ljudske stranke.

Da bomo nasprotnike poznali.

»Mi, ki smo poštene . . .«

Če vam povem, da so to napisali demokrati v »Domovini«, se boste smejali, posebno še, ko pišejo dalje: » . . . moramo povedati, da imamo poleg gori omenjenih pokvarjencev (to je »klerikalnih«) še tudi radičevske, radikalne, socialistične in komunistične pokvarjence!« — Naj se spomnimo na ono priliko sv. pisma, kjer Gospod pripoveduje o farizeju, ki je stal pod oltarjem in govoril: »Hvala Bogu, da nisem tak, kakor drugi!« Tako znajo demokrati, kmetje ne toliko, a drugi krogi po mestih in na deželi pa jim verjamejo, ker so po njihovem časopisju zaslepljeni.

Na protiudarec!

Tako pozivajo demokrati svoje pristaše zoper agitacijo SLS. Ker se na to krepko pripravljajo, bodo tudi prav krepko prešli, ko bo čas za to! Pa veliko korajže le nimajo, ko istočasno kličejo vse napredne stranke v skupno fronto. Takih »korajžnih« ljudi pa se slovenski mož, slovenski fant ne bo ustrašil!

»Slovensko gorje.«

Ker bi radi demokrati zakrili svoje protislovensko delo, očitajo SLS, da je ona »slovensko gorje.« Naj povedo vlagatelji Slovenske banke, ki so samo v Sloveniji izgubili na mnogo milijonov prihrankov, če je to povzročila SLS. Naj povedo Srbi, če je SLS izvrševala razna hujskanja zoper Slovence, kot da niso državotvorni, da morajo zato služiti naši fantje v Macedoniji, da so Slovenci avstrijakanti, za kar jih je vlada, ista, v kateri je bil dr. Žerjav, obremenila preko vse pravičnosti z najhujšimi davki. To naj dokažejo, če je bila SLS tista, ki je zadnje mesece hujskala beograjske kroge, naj vendar Sloveniji ne dajejo kakega »izjemnega« stanja, kakor ga SLS zahteva. Tega vsega

pa dokazali in povedali ne bodo. Kajti vse to je bilo in je še zdaj delo demokratov. Zato pa ona psovka, ki so jo naperili na SLS kot »slovensko gorje«, pade na nje same naj, ker to so oni sami v resnici. Sreča, da dolgo ne bodo.

Radičevci se bodo uračunali.

Slovenski radičevci so napravili 1. razred Radičeve šole in zdaj imajo nalogo, da vsa njegova bivša gesla o pokvarjenih gospodi, ki jih je že prezečel in izpljunil, oni še enkrat predelajo in ponudijo slovenskemu kmetu. To zdaj delajo. Naučili se niso ravno slabo, a naleteli pa bodo slabo, ker naš slovenski kmet — ni hrvaški kmet. Hrvaški kmet ti ne bere listov, hrvaški kmet se ne izobrazuje kot naš, ni v raznih gospodarskih organizacijah. Ko je hrvaški kmet čul Radičeva gesla, jim je verjel, ne da bi gledal, ali je to res, ali je možno, ali pa je vse le farbarija. Slovenski kmet pa tem raznim geslom ne bo nasedel. Enkrat je že istim ljudem, a več ne bo! Ali niso že kmalu po prevratu takratni samostojneži, sedanji radičevci, tudi prihajali z istim geslom: »Kmet kmeta« in ne vemo, kaj še vse? In kmetje so verjeli. Takratni samostojni so dobili osem poslancev. In ti poslanci so sodelovali pri centralistični ustavi, ti poslanci so zanj glasovali skupno z demokrati, ki so jih priklicali na ta svet. Ko pa je slovenski kmet to videl, je pa začel te kričaje in njihova gesla drugače presojati. Danes mu jih lahko napišejo na vrata, če hočejo, slovenski kmet ve, da je to le radičevska vaba, zanjka, s katero ga hoče gospoda — pa nepokvarjena gospoda — zopet dobiti na limanice. Toda radičevci se bodo uračunali!

Socialisti zoper Cerkev.

Socialisti so zato tu, da med delavstvom, med katerega vzvišeni demokrati ne gredo razširjati svojega protiverstva in svobodomiselnosti, opravljajo ta posel. Oni so bili prvi, ki so začeli zbirati prispevke med delavci, da se v Mariboru pozida peč za sežiganje mrlčev. Ker pa ljudje tej zbirki niso preveč prispevali, ker bi si vsak moral za svoj pogreb menda še eno klattro drv pripraviti, so mislili, da bo treba ljudi najprej pripraviti do tega, da bodo od cerkve odpadli. Zato so začeli hujskati zoper duhovništvo, pa so bili obsojeni. Ni jim bilo dovolj! S svojo lažjo so oblatili prav nesramno neki samostanski zavod v Temešvaru, ki je zdaj tudi vložil tožbo. Začeli pa so tudi drugod, kjer imajo kaj moči. V Studenici pri Mariboru, kjer je občina v njihovih rokah, so nasprotovali, da bi se tam ustanovila župnija. Cerkev sv. Jožefa je silno uboga, a občina ne prispeva nobene podpore, dasi je po zakonu dolžna, da se cerkev popravi. Nasprotno! Predlagala je, naj se pobira vstopnina od tistih, ki hodijo v cerkev. Če pa se kmalu ne popravi, pa jo bo dala občina kratkomalo zapreti. — To je socialistično delo za rešitev ubogega delavca iz njegove revščine. In takim voditeljem, ki jih je na delavskem zboru o Binkošti v Ljubljani imenoval tajnik amsterdamske mednarodne delavske zveze, da so pustolovci, takim voditeljem naseda pošteno delavstvo in si s tem odbija vse kroke ter še bolj leze v revščino in zapuščeno. Ali res ni v naših delavcih, ki imajo sicer moč v svojih delavnih rokah, tudi tiste moči, da bi tem socialističnim voditeljem pokazale pot? Idite!

Državna politika.

V NASI DRŽAVI.

Zmešnjava nad zmešnjavo. Že naprej je bilo mogoče videti, da s to vlado, ki se je sestavila kakor na povelje, ne bo nič, ker sta si obe stranki, radikalna in demokratska, dedni nasprotnici, poleg tega pa vlada niti teh dveh strank ni imela za sebe. Ni čuda, da se ni dalo delati ne s parlamentom, pa tudi ne brez njega, najmanj pa zoper njega. Zato so se začele zmešnjave, ki so vedno bolj naraščale. Vsaki dan so prihajala drugačna poročila. Razpust skup-

ščine, nove volitve, ukazi za izpremembo velikih županov so bili eden dan podpisani, a drugi dan še ne, pa zopet so bili pripravljeni že za objavo, dan novih volitev je bil že določen, na vse različne dneve avgusta in septembra, res pa ni bilo ničesar. Kralja ni bilo v Beogradu. V Vrnjice in pozneje v Topolo so hodili k njemu najrazličnejši politiki, posebno člani dosedanje vlade. Izvedelo se ni ničesar, opa zilo pa se je, da je v vsem velika zmešnjava, iz katere pa bo treba enkrat priti, da bo konec tega slepomišljenja z vlado ter se bo ustvarila res delovna vlada, saj dela jo čaka čez glavo!

Vlada, ki ni stopila pred parlament, je dosedanja vlada. To je zopet ena posebnost v Jugoslaviji in v zgodovini naše države bo nad dosedanja vlado radikalov in demokratov pod vodstvom Vukičevića napisano: »Kaj pa je tebe treba bilo!«

Položaj posameznih strank. Radikali so se precej pobotali, ker so uvideli, da se bodo drugi veselili, ako bodo imeli pred seboj posebno še kake osebneprepire. — Davidovičevi demokrati so zopet v razcepu. En del gre z Davidovičem, drugi z Marinkovičem čez drn in strn. — Pribičevićevi demokrati so v silni zadregi. Nihče jih ne upošteva. Žerjavov poskus, da osnuje v Sloveniji napredno fronto, če tudi s socialisti, se je deloma ponesrečil, ker kljub prizadevanju voditeljev, posebno socialističnih, vendar »fronta« med volilci ni bila prav navdušeno sprejeta. — Radič izgublja vedno bolj. Eden njegovih najbolj delavnih voditeljev, dr. Šuperina, je z vso odločnostjo nastopil zoper Radiča. V Sloveniji pa je radičevščina v razkrajanju, ker se je bo še to malo, kar je je, razdelilo na hrvaško in slovensko krilo. — Naša SLS je zadnji čas zelo veliko pridobila na politični moči. Dr. Korošec, naš voditelj, je stalno v Beogradu in je na posvetovanju z vsemi najodličnejšimi političnimi osebami. Njegova beseda odtehta danes v Beogradu 20 Žerjavov in upamo, da se bo to kmalu tudi v Sloveniji poznalo. Ona zadeva v Ljubljani z g. dr. Stanovnikom pa je končana in sicer prav dobro za SLS, ki se je le še bolj utrdila. Slovenski narod danes lahko vidi, da sloga zmaguje, zato vsi složno le za SLS, pa bo državna politika kmalu boljša!

V DRUGIH DRŽAVAH.

Naš spor z Albanijo ni poravnal in nismo v nikaki diplomatični (meddržavniški) zvezi z Albanijo. Zadeva pride pred Društvo narodov, ki bo končno spor spravilo z dnevnega reda. Vojnega spopada se ni bati, ker ga Albanija ne upa, Italija pa ne sme, ker bi se znala ena kot druga opeči.

Rumunija je dobila novo vlado, vendar še ni upati na mirno politično življenje. Bivši prestolonaslednik princ Karl bo baje smel zopet v Rumunijo. Največjo skrb pa povzroča Rumuniji Rusija zaradi Besarabije, ki jo hoče od Rumunije nazaj.

Hindenburg bo odstopil, ker je star že 80 let, pa res ne more več voditi velike Nemčije, posebno še v današnjih še vedno viharinih časih, ko hoče Nemčiji pri vseh različnih sporih ostati nevtralna, da bi se v slučaju kake vojne lahko opomogla.

Razkroj socialističnega vodstva v Rusiji. Glavni voditelji nekdanjih bolševikov: Trocki, Zinovjev in Račak so aretirani in poslani v Sibirijo v pregnanstvo, tako poročajo razni madžarski listi.

Kravage sodbe v Rusiji. Ker je angleška vlada zapleniti vse spise ruskega poslanstva v Londonu, češ, da so vohunili, je ruska vlada trdila isto o angleškem poslanstvu v Rusiji in je vse aretirala, spise vzela, samo da je po dokazani krivdi dala 20 aretiranih obesiti. To početje je vzbudilo po vsem svetu mnogo razpravljanja, tudi ogorčenja, in angleška vlada odločno protestira zoper tako postopanje.

Poročila S. L. S.

V Jarenini je zborovala Slovenska ljudska stranka v nedeljo, dne 12. t. m., po rani službi božji pod milim nebom in sicer na vrtu pod lipo g. Cvilaka. Predsedoval je shodu jareninski župan g. Šparl. Kot govornika sta nastopila narodni poslanec Franjo Žebot in oblastni poslanec in odbornik domačin Supanič. Dasiravno so bili navzoči tudi nekateri pristaši drugih strank, vendar se je zborovanje vršilo v najlepšem redu. Vsi navzoči so prav živahno odobraval izvajanja govornikov. Osobito odobravanje je žel govornik, ko je našteval pridobitve, ki so jih naši poslanci dosegli za časa naše vlade za naše kraje. Za vinorodne Slovenske gorice je odprava prijave vina velike važnosti. Istotako je znižanje dohodnine, desetka, sprejemanje 20% bonov za plačevanje zaostalih davkov, zopetna upeljava davčnih knjižic za naše ljudi velika pridobitev. Prav posebno pa so odobraval zborovalci brez razlike strank, da se je naši stranki posrečilo odstraniti iz Slovenije finančnega delegata Šavnika, nadalje dr. Pirkmajerja in druge velikaše, ki niso uživali ljudskega zaupanja. Velik napredek za našo osamosvojitve smo tudi dosegli s tem, da se je lepo premoženje bivše štajerske dežele prepisalo na našo oblast. Naši poslanci so tudi dosegli, da se je meseca marca znižala carina na galico, ali žalibog je Kmetijska družba, kjer imajo glavno besedo združeni samostojneži in demokrati, naročila premalo galice za Slovenijo. Ker se je cena italijanske galice v zadnjem času vsled dviga italijanske valute zvišala, morajo sedaj vinogradniki pri trgovcih plačevati galico za dva dinarja dražje. Govorili smo o raznih takih važnih gospodarskih vprašanjih in ljudje so glasno izražali željo, da je treba večkrat prirediti taka zborovanja. Zborovalce je še prav posebno zanimalo, ko nam je govornik obširno pojasnil, kaj je z Italijo in z Albanijo. Na koncu shoda smo soglasno vsi izrekli našim narodnim in oblastnim poslaneom popolno zaupanje in smo izjavili, da bomo Jareninčani v slučaju novih volitev vsi kakor en mož zopet volili našo Slovensko ljudsko stranko in njene kandidate.

Sv. Primož na Pohorju. V nedeljo, dne 12. junija t. l. po službi božji se je vršil tukaj dobro obiskan shod SLS, na katerem sta poročala gg. oblastni poslanec Josip Štabej o političnem položaju in delovanju oblastne skupščine, tajnik Tomaž Ovčar pa o bližajočih se občinskih volitvah in organizaciji SLS.

Dva zbora zaupnikov SLS v Slovenski Krajini sta se vršila dne 7. in 8. t. m. in sicer dne 7. junija v Črensoveh, ki je bil prav dobro obiskan, za dolnje-lendavski okraj, dne 8. t. m. pa v Murski Soboti za ta okraj. Na obeh zboreh so poročali gg. narodni poslanec Vlado Puščenjak in lo-mači oblastni poslanci ter tajnik Ovčar. Sprejela se je obširna resolucija, v kateri se med drugimi zahteva čimprejšni razpis občinskih volitev za celo Slovensko Krajino in izpolnitev gimnazije v Murski Soboti. Vodstvu stranke in Jugoslovanskemu klubu, posebno njegovemu načelniku g. dr. Korošču, izreka se za njegovo dosedanje delovanje popolno zaupanje in zahvalo.

V Slovenjgradu za dne 19. t. m. napovedani zbor delegatov in zaupnikov SLS se preloži na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija t. l., z istim dnevnim redom.

Shod Slovenske ljudske stranke v Sv. Lenartu n. Laškim se vrši v nedeljo, dne 19. t. m., Poročat pride oblastni poslanec g. Matevž Deželak. Shod se vrši po službi božji ob 11. uri dopoldne. Somišljeniki, pridite!

Naša društva.

Maribor. Cloveška družba sedanjega časa išče utehe in razvedrila v raznih zabavah, kakor v objemu litra in v vrtincu plesišč, kjer se skriva mnogokrat pod rožo strupen gad, da zamori cvetke nedolžnosti. Popolnoma drugi preobrat pa nam kažejo katoliška društva, kjer stopajo na plan srca, ožarjena s solncem plemenitega in krepostnega življenja. V potrdilo tega dejstva in da nam nudi pošteno razvedrilo, bode Poselska zveza 19. junija, ob pol 5. uri popoldne uprizorila v Zadržni banki ganljivo pet-dejansko dramo: »Mučenica Jezusova, odpusti!« Vabimo k tej prireditvi prijazno vse prijatelje, osobito pa še tovariše članice v mnogobrojnem številu.

Orliški krožek v Rušah je priredil v nedeljo, 12. t. m. dve lepo uspeli igri: »Sirota Jerica« in »Prisiljen stan je zaničevan«. Igralke, ki so po veliki večini nastopale prvič na odru, so v veliko zadovoljnost občinstva svojo nalogo prav dobro rešile. Tudi otroci, ki so igrali »Siroto Jerico«, so pokazali, kaj vse se da doseči z vajami. Le žal, da je oder brez zadostnih kulis. Zato se že sedaj priporočamo, ko bomo potrkali na darežljiva srca Rušanov! Orlicam pa ključemo: krepko naprej, kakor ste začele. — V četrtek, na praznik presv. Reš. Telesa, ob 3. uri popoldne se vrši v društveni dvorani v stari šoli ustanovni občni zbor Orliškega krožka. Vabimo tudi vse prijateljice Orliške organizacije, ki bi bile voljne sodelovati in še niso Orlice, naj pridejo na ta občni zbor!

Vojska na Kitajskem gre h koncu. Južne čete dan za dnevom napredujejo zoper Čangtsolina. Kitajska se dviga z geslom narodne zavesti: »Kitajska Kitajski.« Kljub temu pa imajo seveda evropske države in Japonska še velik vpliv pri posameznih generalih in zmaga ni sigurna. Društvo narodov zboruje, žal, da je tako malo vplivno, da ne more pomiriti še vedno razpoloženih diplomatov, narodi so že zdavnaj izgubili veselje do vojne.

Kaj je novega?

Odkritje spomenika padlim vojakom bivšega mariborskega pešpolka. Kakor smo naše čitatelje obvestili, se vrši svečano odkritje spomenika v koroških bojih padlim vojakom bivšega mariborskega pešpolka na Vidovdan dne 28. junija, v parku vojašnice »Vojvode Mišiča« v Mariboru, Tržaška cesta, ob 11. uri dopoldne. Gotovo bodo rodbine padlih, njihovi prijatelji in znanci smatrali za svojo dolžnost, da se udeležijo te slovesnosti ter svečanost še povzdignejo s svojo navzočnostjo. Prinašamo imena vseh onih hrabrih štajercv, ki so prvi dali življenje v obrambo naše domovine v prvih dneh zedinjenja, odnosno podlegli zadobljenim ranam: Podporočnik v rezervi Ulrik Malič; praporščaki v rezervi: Jakob Govedič, Ulič Ivan, Jurgee Ivan; narednik: Rudolf Črepinko; desetniki: Martin Lacko, Kroppec Ivan, Ferk Fric; poddesetniki: Rajšp Anton, Obou Anton, Budja Ivan, Kokolj Franc, Belec Jakob, Kosar Andr.; pešci: Mali Jakob, Horvat Josip, Hras Ludovik, Pogačnik Vinko, Šimenko Jurij, Jus Ivan, Kaučič Leopold, Zebec Anton, Šmigoc Filip, Žel Konrad, Blažič Miha, Rojzman Mihael, Pušnik Franc, Brus Anton, Hojs Franjo, Šuman Ivan, Maček Franc, Plavčak Franc, Lepej Anton, Gajzer Franc, Korošec Franc, Mlakar Jakob, Es Avguštin, Sluga Jakob in Jurše Vinko. Pri Radgoni in Cmureku so padli: četovodja Ajd Franc in pešci: Koves Ivan, Zorman Jakob, Govedič Friderik, Utič Ivan, Jurgee Ivan in Ozmec Alojzij. Imena vklesanih junakov bodo vklesana v kamen na samem spomeniku.

Odbor okrajnega zastava v Mariboru je v svoji seji 8. junija rešil naslednje zadeve: 1. Okrajni zastop prevzame v upravo gorsko posestvo »Hainz« v občini Gradišče pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, ki je bilo preje last okrajnega zastava v Arnfelsu. Kot upravitelj posestva, ki se bo spreminilo v vzorni planinski pašnik, ostane g. Gradišnik. 2. Odbor je sprejel pravilnik za izplačevanje nagrad iz jubilejne ustanove okrajnega zastava za kmetijske posle in viničarje. Nagrade dobijo viničarji in posli kmetijskih gospodarjev iz mariborskega sodnega okraja, ki so najmanj 25 let pri enem gospodarju. Navodila za prijave in prošnje dobijo občinski uradi. Nagrade se bodo izplačale v jeseni po županah. 3. Cesta Sv. Peter niže Maribora od Lorberja do gostilne Sande se je na licitaciji oddala stavbeniku g. Nassimbeniju. Z deli se bo pričelo v najbližjem času. 4. Okrajni zastop prispeva za zgradbo postajališča Cirknica (med Pesnico in St. Iljem) 15.000 Din. 5. Vzame se na znanje imenovanje novega člana okrajnega zastava g. Alojzija Schiker, veleposestnika od Sv. Marjete ob Pesnici. Seje se je udeležil tudi zastopnik politične oblasti vladni svetnik okrajni glavar g. dr. Marko Ipavice.

I. propagandna razstava grafičnih izdelkov v Mariboru se vrši v četrtek dne 16. junija 1927 v mali kazinski dvorani ter se odpre ob 10. uri predpoldne.

Krava mu je izginila. Ivan Mlakar, posestnik v Slivniškem Pohorju pri Mariboru, je kupil dne 7. junija na sejmu v Ptuj brejo kravo, katero je gnal isti dan popoldne domov. Med potjo je stopil za par minut v gostilno Šostarič v Orehovi vasi ter pustil kravo pred gostilno. Ko se je nekaj hipov na to vrnil, je krava že izginila. Vse povpraševanje je bilo zaman in krave še dosedaj ni našel. Žival je rdeče-šekasta in močno breja. Kdor bi kaj vedel, naj javi zadevo orožniški postaji v Hočah, nakar dobi lepo denarno nagrado.

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru uprizoni v nedeljo, dne 26. junija in 3. julija v Katoliškem domu krasno zgodovinsko igro »Alojzij Gonzaga«. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vsi prisrčno vabljeni. Odbor.

Akademija pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Telovadno društvo »Orel« vabi na veliko akademijo z obširnimi sporedom, ki se vrši dne 19. junija po večernici v dvorani g. Pergerja. Telovadno spremlja godba in petje. To bo obenem naša proslava desletnice majniške deklaracije, pri kateri je odlično sodeloval naš rojak g. dr. Korošec. Kdor more, naj pride!

Sv. Barbara v Halozah. Uprizonitev igre »Poboljšana trmoglavka« in »Scapinove zvijače« se je izborna obnesla. Zlasti druga igra je bila nad povprečno pričakovanje, nad vse dobra, in občinstvo je bilo vrlo zadovoljno in veselo, saj je delalo cele salve smeha in ploskanja. Igalcem in igralkam vsa čast in hvala! Le tako naprej za narodno prosveto in ne straši se barbarška mladina trudov in potov, ki so združeni s takimi nastopi. Bolje je biti organiziran v društvu in v njem delovati kot igralec, kot pa posnemati tiste, ki se v svoji omejenosti zaganjajo v vas in vam nasprotujejo s strupenimi jeziki. Ne plašimo se takih. Boljše je naše delo kot delo tistih, ki hodijo po zaporih in ne razumejo drugo kot: nož, auffs in zapor, kakor tudi zavratno obrekovanje. Mladina, le naprej, delo in zmaga je naša!

Sv. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo bode priredilo dne 26. junija, ob 3. uri popoldne pod Jelovškovim kozolcem dve veseligr (burki): »Sovražnik žensk« in »Nemški neznajo«. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo Društvenega doma. Vsi prijatelji poštenega in veseliga razvedrila, oskreno vabljeni. Sosedje, na svidenje na lepo nedeljo šentandražsko.

St. Jurij ob juž. žel. Tukašnje katoliško prosvetno društvo je priredilo binkoštno nedeljo popoldne v dvorani Katoliškega doma zabavno igro »Dan sprave«. Nekateri igralci so svoje vloge vrlo dobro rešili. Na binkoštni ponedeljek pa se je na željo mnogih igra ponovila v gostilni Jožefa Podgoršek v Vrhnem, čigar čisti dobiček je bil namenjen v prid Orla. Fantje in dekleta, le tako korajžno naprej, da še bo večkrat slišati, kaj dela šentjurska mladina.

Porota.

CELJSKA POROTA.

Poneverba na pošti.

Dne 3. junija se je zagovarjal pred porotniki bivši poštni upravitelj v Rogaški Slatini Albert Gabrič, rojen l. 1893 v Logatcu. Državno pravdnštvo ga obdoljuje, da je poneveril uradni denar v iznosu 32.834 Din. Denar je iz-

Smrtna kosa. Dne 3. t. m. je ugasnila luč življenja ene-mu izmed naših najboljših mož, komaj 53letnemu g. Franu Rop, veleposesniku pri Sv. Juriju v Slov. gor. Njegovo priljubljenost pri vseh je izpričal pogreb, ki je bil dne 5. t. m., kljub slabemu vremenu polnoštevilno obiskan. Rajni zapuščala žalujočo ženo in štiri otroke. N. v m. p.!

Strašen samomor. Na Spodnji Polskavi se je pretekli petek umoril Viktor Žagar, daleč na okrog znani posestnik. Samomor je izvršil na strašen način. Šel je v svojo šupo za seno in slamo, tamkaj zažgal in se nad plameni obesil. Vrv je pregorela in je padel v ogenj. Sosedje so kmalu zapazili, da gori in so z vso naglico gasili. Rešili so polovico stavbe. Ko je ogenj ponehal, so našli ožgano truplo obesa. Pri sebi je imel večjo svoto denarja, ki je tudi večinoma zgorel. V smrt ga je gnala jeza, ker je izgubil neko tožbo in moral veliko plačati. V življenju ni bil znan kot veren človek.

Tatovi na Kumenu — vlom pri belem dnevu. Dne 10. t. m. je udril neznan tat v majhno kočo Franceta Korman, p. d. Štefana. Kočica stoji bolj na samem pri kovačnici ter ima kuhinjo in eno sobico, kjer spavajo dve hčerki in sin Korman. Na spredni strani ima kočica nad kuhinjskimi vrata še ena vrata v svrhu, da se spravi lahko kaj težjega od zunaj na podstrešje, ki pa so bila tudi od znotraj dobro zaprta. Tat si je prinesel lestvo iz na blizu stoječe kovačnice ter s silo odprl zgornja vrata, šel potem po stopnicah v kuhinjo in prišel v sobico. Odnesele je eno lepo žensko srebrno uro, 325 Din gotovine (mošnjo je pustil), last ene izmed hčerk, potem en užigalnik ter si v istega še nalil precej bencina, en lepi revolver (9 mm), šest žepnih robcev, last sina. Nato se je splazil zopet po isti poti na prosto, odnesel lestvo v gozd ter jo prisolnil k neki smreki. Biti je moral ta hudobnež en tak, ki je kedaj že bil pri Kormanu v službi ter poznal vse prostore. Orožništvo ga pridno zasleduje. Pred par dnevi se je zgodila tatvina pri Goricanu in pred nekaj časom pri sosedu Žvajgarju, kjer je bila ukradena ena ovca. Pred nakupom ure in revolverja se svari!

Botri in botre v šentlenartski dekaniji naj ne pozabijo takoj naročiti molitvenik za vsakega birmanca, ker je sv. birma že tu! Molitvenik je najlepši in najtrajnejši spomin. Največjo izbiro molitvenikov ima Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6. Poiščite inserat v »Gospodarju« in naročite!

Težka nesreča. Strašna nesreča je zadela ugledno Jurešovo hišo v Borecih pri Ljutomeru. Izgubila je nenadoma skrbnega očeta, oziroma dedeka. Proti navadi je zapregel ter se odpeljal z vnučkom v gorice v Globokem v Medžurju. Domači so mu branili, ker so imeli listjare ter so se bali za njegovo zdravje, pa ga niso mogli ustaviti, kakor da ga skrivna sila žene v smrt. Zdrav in dobre volje se je odpeljal 74letni Alojzij Jureš z otrokoma v gorice. Petletni Vinko je sedel na podu voza, voznik s štiriletnim Tončkom v naročju pa na deski, položeni čez garice. V strmem klanecu so se konji naenkrat splašili, zavore so odpovedale in voz je bliskovito zdržal po strmini. Ker je voznik držal z eno roko otroka, ni mogel zaustaviti splašanih konj. Vinko in Tonček sta zletela z drvečega voza drug za drugim nepoškodovana, na Jureša pa se je prekučnil voz ter ga ubil. Dobil je smrten udarec na senca. Vendar pa ga je duhovnik, ki so ga ljudje, ki so pritekli iz gorice, priklicali, izprevidel, preden je umrl, sveto spoved pa je bil opravi prejšnji dan v domači cerkvi. Rajni je bil daleč na okrog znan radi svojega razuma, krasnega značaja in globoke pobožnosti. Bil je celo življenje naročnik krščanskih listov in zvest pristaš SLS. Kako je bil priljubljen, je jasno pričal lep pogreb.

Zanimiv slučaj. Pred nedavnim sta umrla v Prekmurju starca Pavel Gjorek in Jožef Krčmar, ki sta imela v življenju precej enakih potez. Bila sta sosedata, z ozirom na starost enakih let. Leta 1878 sta skupaj šla v boj, sta se sku-

viral iz svot, katere je prejemal na pošti od strank po položnicah čekovnega urada. Bil je obsojen na osem mesecev ječe.

Roparski napad.

Popoldan istega dne se je zagovarjal Alojzij Travner, ki je bil osumljen roparskega napada na posestnika Jugo iz Stolovnika pri Rajhenburgu. Jugo je v noči na 10. nov. 1926 napadel pri Aleksičevi gostilni v Rajhenburgu neznan ropar ter mu odvzel denarnico s 4600 Din. Izkazalo se pa je, da je Travner nedolžen ter je bil oproščen.

Umor.

Zadnji dan poletnega zasedanja celjske porote je izpolnila razprava proti leta 1903 v Selcih rojenemu Martinu Romih, samskemu pekovskemu pomočniku. Romiha obtožuje drž. pravdnik, da je v noči od 21. na 22. junij 1926 v Rešanju, sodni okraj Sevnica, z zastrupljenjem s strihni-nom ravnal zoper nosečo Marijo Dušič v namenu je usmrtiti na tak zavraten način, da je iz tega nastopila njena smrt in da je tekoma te kazenske razprave skušal pregovoriti v č priči h krivemu pričevanju in krivi prisegi. Tekom razprave, ki je trajala celno noč, je Romih odločno zanikal vsako krivdo. Porotnikom je bilo stavljenih pet vprašanj. Na podlagi porotniškega glasovanja je bil Romih obsojen na pet let težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem ter temnico vsako leto na dan smrti Dušičeve. Romih je tudi po naznanilu kazni še vedno odločno zavračal svojo nedolžnost.

MARIBORSKA POROTA.

Zločin v Prekmurju.

Dne 8. junija sta se zagovarjala pred mariborsko poroto Ivan Čahuk iz Gorice pri Murski Soboti in njegov sin Kalman. Obtožena sta, da sta dne 9. novembra 1926 ubila Žužo Šavelj, ki je gospodinjala pri Francu Balirju. Umor sta izvršila iz maščevanja, ker je Šavelj obdolžila mladega Kalmana Čahuka, da je ukradel 200 Din. Oba obdolženca sta v zaporu obdolžila umora Franca Balirja, Matija Bergles ter Franca in Štefana Slavič. Izkazalo pa se je, da sta si te obdolžitve izmislila in drž. pravdnik ju je obtožilo tudi radi obrekovanja. Razprava je trajala celi dan do 10. ure zvečer. Obdolžena sta vse tajila. Porotniki so zanikali vprašanje uboja, potrdili pa so obrekovanje, nakar je bil

paj bojevala in vrnila iz Bosne. Skupna je bila tudi zadnja poteza in umrla sta drug za drugim.

Smrt pod vlakom. Pod vlak, ki pelja sezonske delavce iz Prekmurja v Vojvodino, je padel Aleksander Mikola iz Bokrača pri Puconcih.

Železniška nesreča. Dne 2. t. m. so kmetu, ki je hotel peljati preko ceste, ki vodi čez železniško progo v Čvetkovcih pri Oslušovcih, zdvijali voli. Voz je zadel v zadnje vozove vlaka, kmet je padel pod vlak, ki mu je odtrgal nogo.

Požar v Št. Pavlu pri Preboldu. V torek zvečer je začelo goreti v Št. Pavlu pri Preboldu župnijsko gospodarsko poslopje. Najprvo se je užgala stelja, odkoder se je ogenj z bliskovito naglico razširil na celo poslopje. Slama, katere je bilo še precej, je ogenj še pospešila. Rešiti se je posrečilo konje in svinje, med tem ko je goveja živina vsa zgorela. Le popolnoma mirnemu vremenu, pa tudi hitri pomoči številnih požarnih bramb se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil na poleg stoječa poslopja. Gasilo je poleg celjske avtobrizgalne še 11 brizgalnic, ki so last požarnih bramb v Dolenji vasi, Kaplji vasi, Ladvki vasi, Žalni, Št. Petru, Št. Lovrencu, Grajski vasi in tovarne v Št. Pavlu pri Preboldu. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Lahko po nesreči, ne izključuje se pa tudi, da ga je kdo zlobno podtaknil.

Težka železniška nesreča v Litiji. V soboto zjutraj ob pol treh se je pripetila na postaji v Litiji težka železniška nesreča. Na litijski postaji je stopil na vlak, ki prihaja ob četrt na štiri v Ljubljano, 21letni čevljarški pomočnik Mirosław Tišlar, doma iz Prežganja pri Litiji. Tišlar je bil zelo utrujen, vendar pa se ni mogel vnesti v kupe, ker je bil že prenapolnjen. Obstal je na stopnišču vagona, se naslonil na ograjo in za trenutek zadremal. V tem hipu je vlak po-tegnil naprej. Močen sunek je vrgel Tišlarja pod vlak, ki mu je takoj odrezal nogo pod desnim kolonom. Tudi po o-stalemu telesu je Tišlar dobil znatne poškodbe. Poškodovanca so na litijem kolodvoru za silo obvezali, ga naložili na vlak ter ga prepeljali v Ljubljano, kjer so ga na kolodvoru naložili na voz mestne rešilne postaje in ga odpeljali v bolnico. Tu so zdravniki Tišlarja takoj operirali na nogi ter mu rešili vsaj življenje, ko mu je vlak že odtrgal nogo.

Železniška tatinska družba prijeta. Tatinsko družbo, ki je v pretečenem mesecu vlomila v železniški vagon na postaji Zalog in ukradla cigaretni tobak »Zeta« za okoli 17.000 Din, so izsledili in aretirali.

obsojen Ivan Čahuk na 2 leti, njegov sin Kalman pa na 16 mesecev težke ječe.

Surov napadalec.

Dne 9. junija je stal pred porotniki Franc Kornež, rojen 1905 pri Sv. Ani, sedaj hlapec v Makolah. Zagovarjal se je radi surovega napada, v katerem je težko poškodoval Štefana Finžgarja. Kornež je znan pretepač, ki je imel že večkrat opravka s sodnijo. Na Štefanovo 1926 je popival v gostilni Leskovar v Makolah. V gostilno so prišli trije domači fantje: Štefan Finžgar, Rudolf Pintar in Ciril Sirec. Obtoženec je najprej napadel Sireca, ga vrغل iz gostilne ter ranil na glavi z nožem. Kasneje, ko sta šla Pintar in Finžgar domov, je šel za njima. Pintar je utekel, Finžgarja pa je neusmiljeno obdelal s kolom po glavi, tako da mu je zadal težke poškodbe. Po noči je nato iskal in čakal še Pintarja, da ga bo »zaklal«, kakor se je sam izrazil. Obtoženec se je zagovarjal s silobranom, češ, da je Finžgar prvi navalil na njega, on mu je pa samo izvil kol iz rok. Po pravdoreku porotnikov je bil Kornež obsojen na tri leta težke ječe.

Enaka pravica za vse.

Zelo zabavna je bila popoldanska razprava dne 9. t. m. proti bivšemu carinskemu posredniku v Mariboru Miloševiću. Pred leti je ogoljufal trgovca Savo Juriča za 32.000 Din, nato pa pobegnil v Srbijo. V Beogradu je živel kot carinski uradnik ter se ni zmenil za pozive mariborskega sodišča, naj se pride zagovarjat pred porotno sodišče. Mislil si je: »Šta me brigajo švabski sudovi!« ter je na beograjskem sodišču izjavil na zapisnik, da ne priznava mariborskega sodišča. Že dvakrat je bila proti njemu razpisana porotna obravnava, toda ker ga ni bilo, je bila zopet preložena. Tudi beograjsko sodišče se ni zganilo ter ga je dalo zapreti šele na interpelacijo naših poslancev na pravosodnega ministra. Milošević je bil dopremljen v Maribor ter tu zaprt. Pred sodiščem je zopet vstrajal, da ga smejo soditi samo srbski sodniki in po srbskih zakonih, ne pa po švabskih, katerih ne priznava več. Pa mu njegovi protesti niso nič pomagali. Po enaki pravici, ki velja za vse državljane, je bil obsojen na tri leta težke ječe.

Trije mladi roparji.

Dne 10. t. m. so se zagovarjali pred poroto trije mladi nepridipravi iz Poljčan in sicer Anton Kodrič, 24letni posestniški sin iz Čretnika, Martin Harinski, brezposelni trg.

Lampijončke, črke za napise, plakate za razne prireditve v poletju kupujte v trgovini s papirjem Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova 6.

Nova knjiga. Splošna učna metodika za rabo na srednjih kmetijskih šolah je izšla v založbi Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Cena 15 Din. — Knjigo prav toplo priporočamo vsem onim, ki imajo opravka, da nastopajo v narodu kot predavatelji o kmetijstvu, posebno še učiteljem strokovno-kmetijskih šol in tudi ljudskih šol.

V Jelovcu pri Bresternici št. 10 (v hiši, kjer se nahaja pekarija) se je otvorila nova trgovina, ki jo vsakemu toplo priporočamo, da si v tej trgovini krije svoje potrebe.

Vrtna veselica prostovoljnega gasilnega društva v Radvanju se vrši v četrtek, dne 16. junija (na Telovo) v gostilniškem vrtu gospoda Mandla v Zgor. Radvanju z običajnim sporedom, kakor kegljanje na dobitke; začetek kegljanja predpoldne ob 10. uri; v slučaju, da se kegljanje isti dan ne završi, se nadaljuje v nedeljo, dne 19. junija. Nadalje je bitka s konfeti itd. Na veselicnem prostoru svirata dve godbi. Začetek ob 15. uri. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novega gasilnega orodja, se prosi za obilno udeležbo. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v nedeljo, dne 19. junija. — Načelstvo.

Male težave povzročajo često težke muke, a pri tem zmanjšujejo delovno sposobnost in veselje nad življenjem in to pogostokrat skozi celo vrsto let. Napreneljivost in neugodnost haemorrhoida, na katerem trpi ogromno število ljudi, postali so po celem svetu predmet pregovora. One težave in njih začetek se dajo danes lahko odstraniti z »Posterizan«-om, kateri preparat se izdeluje na osnovi najnovejših znanstvenih preiskav. »Posterizan« se dobiva v vseh lekarnah. Blišnja znanstvena pojasnila podeljuje na zahtevo »Isis« d. d., Zagreb.

Znake starosti na obrazu in plešasto glavo boste preprečili najenostavneje in najudobneje s pomočjo I. Fellerjeve pomade za lase. Odstranjuje prhljaj, preprečuje izpadanje las in prerano osivelost dveh preizkušenih, zanesljivih in skozi dolga leta priljubljenih preparatov. II. Fellerjeva kavkaška pomada za obraz in kožo čuva mladost in lepoto ter je najmočnejšega delovanja zoper pege, sojedce, nečisto polt, rdeče in hrapave roke. Z redovito maasžo se odpravijo tudi gube, krhke lase napravi mehke in voljne. Cena obeh pomad je enaka. Za poizkus dva lončka od ene vrste ali po en lonček od obeh vrst Elsa pomad že obenem z zavojnico in poštino za 38 Din ali samo proti vnaprej poslanemu denarju ker je po povzetju poština za 10 Din višja. Naročila nasloviti: Lekarnarju Evgenu V. Fellerju v Stubici Donji, Eslatrg št. 341. Hrvatska.

Pisma iz domačih krajev.

Slivnica pri Mariboru. V nedeljo popoldan se je vršila v našem Društvenem domu redka slovesnost odlikovanja vpokojenega nadučitelja K. Pestevšek, ki vodi 20 let napa posojilnico kot tajnik in član načelstva, z redom sv. Save. Pevski zbor je otvoril slavnost s pesmijo v čast slavljenca, nakar je v daljšem govoru pozdravil domači poslanec Št. Falež zastopnika vlade in vse navzoče ter orisal 40 letno delo slavljenca v župniji Slivnica na šolskem polju, osobito njegovo izvenšolsko delo. Okr. glavar Poljanec je nato s primernim nagovorom, v katerem je orisal zaslugi odlikovanca, izvršil dekoracijo. Ginjen se je zahvaljeval odlikovanec za podeljeno odlikovanje in pozval vse navzoče, da zakličejo v znak hvalečnosti Nj. Vel. kralju trikratni živijo. Posl. Vlad. Pušenjak je opisal dobo združnega dela zadnjih 20 let, osobito vlogo slavljenca pri združnem pokretu, pozival navzoče, večinoma učence slavljenca, da sledijo njegovemu zgledu in mu ohranijo hvaležni spomin. Izrazil je odlikovancu častitke Združne zveze v Ljubljani, ter mu izročil priznalno pismo iste kot centrale zdruget. Pevski zbor je zapel še par mičnih pesmic, udeleženci so častitali odlikovancu, nakar se je oficijelni del slavnosti končal. Sledila je prosta zabava v gostinah Lesjak in Lobnik, kjer so bile izrečene razne zdravice obitelji slavljenca in so-trudnikom pri združnem delu. Lepa, velepomembna slavnost bo ostala vsem udeležencem v neizbrisnem spominu.

Selnica ob Dravi. Te dni nas bo zapustila spoštovana in priljubljena družina Vogričeva. Krasna vila »Gozdni dvor« bo osamela in utihnila. Utihi bo tudi mogočen in lep glas g. Petra Vogriča, ki ga je bilo slišati vsako nedeljo v selniški cerkvi.

pomočnik iz Spodnjih Poljčan, star 20 let, in Alojz Dolšak, 16letni posestniški sin iz Spodnjih Poljčan. Obdolženi so bili, da so oropali v noči dne 24. februarja t. l. v Spodnjih Poljčanah Antona Štumpfa, kateremu so odvzeli listino z denarjem in srebrno uro. Štumpf je omenjenega večera igral igro »Marjanco« v gostilni Fijavš. Pri sosedni mizi so sedeli obtoženi, ki so opazili, da ima Štumpf pri sebi večjo svoto denarja. Govoril je, da pojde drugo jutro na semenj v Slov. Bistrico nakupit več glav živine. Dalje, da ne mara v gostilni menjati tisočaka in to vse so obtoženci vlekli na ušesa. Glasom obtožnice se je potem Harinski prvi spomnil, da bi bilo dobro Štumpfu olajšati njegovo listino. Pregovoril je Kodriča in Dolšaka, da so šli vsi trije čakati na Štumpfa, da ga med potjo domov napadejo. Štumpf je pa menda slutil, da ga čakajo, zato ni šel po cesti, ampak je zavil v škedenj s senom, kjer se je hotel napadalcem skriti. Ker ni bilo Štumpfa od nikoder, so ga pričeli iskati in res so ga zasledili na škednju. Kodrič je skočil gori, mu odvzel listino in uro ter se vrnil k tovarišema. Odnesele so Štumpfu 400 Din, prazno listino pa vrgli v Dravinjo. Oropani Štumpf je naznanil zadevo orožnikom, ki so mlade roparje kmalu izsledili. Pred poroto so se zagovarjali tako, da niso našli nič denarja, dalje da niso vzeli listnice s silo. Porotniki so nato zanikali vprašanje ropa, pač pa so potrdili vprašanje tatvine pri Kodriču in Harinskiju, ki sta bila obsojena na 6 in 4 mesece ječe, dočim je bil Dolšak oproščen.

Detomor.

Naslednja razprava se je dne 10. t. m. vršila proti Antoniji Srnko, 29letni delavki iz Velikega Boča. Dne 20. februarja t. l. je rodila žensko dete, katerega je takoj po porodu zavila v cunje tako močno, da ni moglo dihati, dalje mu je z roko vtisnila lobanjo ter jo strla. Otrok je radi teh poškodb umrl. Mrtvo dete je zakopala v gnoju. Sosedom, ki so vedeli, da je bila noseča, se je zdelo sumljivo, kje bi bil otrok in govorilo se je, da ga je Srnkova ubila. Orožniki so to zvedeli ter so začeli s preiskavo. Srnkova je priznala zločin ter pokazala mesto, kjer je bil otrok pokopan. Tudi pred poroto je vse priznala, vendar so bile olajševalne okoliščine take, da so porotniki njeno krivdo zanikali, nakar je bila oproščena.

Hud mož

je Ivan Blažek, 42letni posestnik iz Gradišča pri Ptuj. Obtožnica mu očita, da je poškodoval svojo ženo Marijo s

Marsikateri revež bo občutil, da ni več dobre gospe Vogričeve, h kateri se je lahko zatekel v sili in nikdar zastoj. Sam Vsevedni ve, koliko dobrega je ta blaga gospa storila. Nobenih žrtv se ni ustrašila, sama je iskala trpeče in njeno največje veselje je bilo, če je mogla komu pomagati. Na nikogar ni pozabila. Ludi za cerkvene potrebe je vedno žrtvovala, kar je bilo treba. Silno veliko je darovala v dobre namene, vse pa brez najmanjše sebičnosti ali častiželjnosti. V hiši so bil vsi katoliški listi, in kadar je šlo za dobro stvar, nikdar ni odklonila podpore. Dobri Bog, ki je videl, naj vse stotero povrne! Tisti pa, ki jim je lajšala bedo in otirala solze, ji gotovo ostanejo vedno hvaležni. Tudi vnuk, mali Lary, nas bo zapustil. Večkrat smo se mu od srca smejali, ko nam je — 5 in pol leten ljubezniv deček — igral harmoniko. Z njo je tudi že nastopil na odru. Zdaj mora zapustiti svoje igranje in iti v Ameriko — v šolo. Želim iz srca vsem trem srečno pot in pa, da se kmalu zopet vidimo v »solnčni« Selnici. Z Bogom!

Sv. Martin pri Vurbergu. Naša župnija je doživela zadnjo nedeljo, 12. junija redko slovesnost: Daleč znana in spoštovana zakonca Franc in Marija Skofič v Zgor. Dupleku sta obhajala zlato poroko; njun sin Franc, ki je pred dobrim letom izgubil ženo, se je ta dan poročil z Ivanko Kocbek od Sv. Martina. Obe poročni dvojici je zvezal sin zlatoporočencev in brat mladega ženina g. Marko Skofič, kaplan v Kapeli pri Radgoni. Gostoljubni družini Skofičevi, ki ji je Bog dodelil redko srečo zlate gostije, želimo tudi v bodoče obilo blagoslova božjega, zlato- in mladoporočencema!

Zg. Duplek (smrtna kosa). Dne 10. t. m. smo izročili materi zemlji članico Marijine družbe, po celi župniji priljubljeno hčerko mnogoletnega župana gosp. Ignaca Thaler, Marijo. Kratka, kruta bolezen ji je pretrgala že v 21. letu nit življenja. Da je bila pokojna res priljubljena pri vseh ljudeh, je pokazalo spremstvo občinstva na njeni zadnji poti in številni venci. Vrlo so se izkazale članice Marijine družbe iz Sp. Dupleka in Sv. Martina, ki so se po stari navadi udeležile pogreba z društveno zastavo. To vemo, da bo še druga dekleta spodbudilo, da bodo z veseljem pristopile k Marijinim otrokom. Blagi pokojnici bodi zemljica lahka, težko prizadeti Thalerjevi družini pa izrekamo globoko sožalje.

Sv. Trojica v Slov. gor. Dne 6. junija zvečer je umrla v Gor. Senarski Terezija Šantl v 62. letu svoje starosti. Pogreb se je vršil dne 9. junija. Bila je skrbna gospodinja, dobrotnica revežev, prijazna vsakomur in verna katoličanka, zato ji bodi ljubi Bog dober plačnik.

Mala Nedelja. Film »Džungla«. Vsakemu so znane povesti »Džungla«, ki se berejo v vseh knjižnicah z velikim zanimanjem. V Društvenem domu se bo v nedeljo, 26. junija predvajal znamenit film: »V afriških džunglah in pustinjah«. Videlo se bo: lov na tigre, leve, slone ter druge divje zveri. Tropično rastlinstvo pragozov, zanimive ljudske običaje raznih plemen itd. Film, ki je izredno poučen, bo pojasnjen s predavanjem tako, da bodo tudi oni, ki še niso brali povesti »Džungla«, lahko razumeli. Predstava po večernicah ob 3. uri in ob pol 8. uri zvečer. Ne zamudite! Oglejte si vsi od blizu in daleč te zanimive kinopredstave.

Ljutomer. Tržan g. Velnar Jožef je obhajal binško nedeljo svojo 70. letnico v ožjem krogu sorodnikov in prijateljev. Jubilant slovi kot eden najboljših tenoristov še v tej visoki starosti. Pri cerkvenem petju sodeluje že od l. 1883., to je skoraj 45 let. Nevenljivih zaslug si je pridobil kot mnogoletni predsednik pri Slov. pevskem društvu, ki je slovelo v predvojni dobi daleč okrog. Ker je to društvu zašlo na drugo pot, je izstopil iz odbora in sodeluje le pri cerkvenem zboru. Se na mnoga leta!

Veržej. V Marijanišču obhajamo slovesni praznik presv. Srca Jezusovega dne 26. t. m., oziroma zadnjo nedeljo v mesecu. Častilci in častilke Kralja ljubezni, prirčno vabljeni! Pri Njem, »gorečem ognjišču ljubezni« se bomo naučili prav ljubiti in bomo zajeli močne, krščanske ljubezni.

Makole. Dne 12. t. m., okoli 3. uri popoldne nas je obiskala med dežjem gosta, srednje velika toča in to neposredno po prav pekočem solncu. Po toči pa je solnce na storjene točine rane poslalo svoje zlate pekoče žarke in to trikrat zaporedoma, dež in solnce, kar bo imelo za vse rastlinstvo zle posledice. Zatorej: škropite vinograde in krompir, sicer nas čaka še večje gorje od škanskega, ker letos vinogradi že pokazali niso dovoljno in tudi sadja ne bo, oziroma pa ne bode mogla dorasti in zoriti, ker jo tropično deževje in burja k tlom tlačijo. Pomagajmo si kar se da, in dokler še ni vse zamujeno!

Vojnik. Vidovdanska akademija, ki jo pripravlja drž. mešč. šola v Vojniku, bo nudila tržanom mnogo lepega in zanimivega. Pričakovati je sprčo krasnega programa prireditve, ki se vrši

tem, da ji je vrgel v glavo kozarec, ki jo je zadel v oko ter ga ranil, da je izteklo. Žena je sedaj na levo oko slepa. Razprava pa je bila radi zaslivanja novih prič preložena.

Sin ustreliš očeta.

Dne 11. t. m. je mariborska porota razpravljala žalosten slučaj, kakor jih je v naši domovini le redko kedaj doživimo. Zagovarjal se je mladi, komaj 20letni kočarski sin Jožef Šilak iz Bitovrščaka pri Ormožu radi umora lastnega očeta. Stari Tomaž Šilak je živel na svojem posestvu s sinovima Lovrencom in Francem, dočim je Jožef služil v Trnovcih za hlapca. Med starim Šilakom in njegovimi sinovi ni bilo rodbinske ljubezni, zlasti hudo sovraštvo pa je vladalo med očetom in do skrajnosti izprijenim sinom Jožefom. Dne 15. maja 1926 je bil stari Šilak nenadoma od nepoznanega storilca obstreljen, ko se je spravljal spat. Strel je padel skozi okno in zadel Šilaka v prsa. V bolnici so mu rešili življenje, storilca pa orožniki niso mogli izslediti. Dne 27. decembra 1926 pa je padel skozi okno Šilakove hiše zopet nov strel, ki pa je bil usodnejši. Zadel je Tomaža Šilaka v hrbet, krogla je prebila prsa in srce in zadeti je bil takoj mrtev. Kot glavni osumljenec je bil nato aretiran Jožef Šilak, ki pa je vse tajil, vendar novejša obtožnica ima težke dokaze, ki skoro izključujejo krivdo drugega. Razprava je bila po radi zaslivanja novih prič preložena.

Poneverba.

Dne 13. t. m. se je zagovarjal 26letni Ivan Gerlič, knjigovodja pri Rossmanitovi tovarni olja v Logu. Poneveril je pri svoji tvrdki na razne načine okrog 50.000 Din. Pri razpravi je Gerlič vse priznal in porotniki so potrdili vprašanje krivde z 10 glasovi, nakar je bil obsojen na dve leti ječe.

Poneverba v blagajni železniškega skladišča.

Največje zanimanje je vladalo za razpravo proti železniškemu revidentu Francu Jarhu, ki se je vršila dne 13. t. m. popoldan. Jarh je obtožen, da je poneveril kot načelnik materialnega skladišča iz blagajne 630.582 Din, katere je porabil za razne špekulacije, s katerimi se je skušal obogatiti. V Mariboru je bil družabnik več tvrdk, kupoval je posestva ter živel potratno. Denar je v blagajni poneveril tako, da si je pridržal svote, katere so plačevali železničarji za premost. Jarh dejanja ni priznaval, skušal se je v svojem zagovoru oprati krivde, vendar je bil obsojen na tri leta težke ječe s 14dnevni postom.

dne 26. junija 1927, ob 3. uri popoldne v dvorani mnogobrojne udeležbe. Isti dan ob 8. uri zjutraj se odprli v prostorih mešč. šole razstava izdelkov gojencev in učiteljsva, ki traja do 29. t. m. — Vpisovanje v I. do IV. razr. mešč. šole se vrši 28. in 29. junija ter 1. septembra 1927 dopoldne. V I. razred se sprejemajo učenci, ki so dovršili 4. razred ali 4. šolsko leto osnovne šole. K vpisu je treba prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list v spremstvu staršev.

Škofjavas. Sporazum, katerega smo sklenili s socialisti, pravijo, da se krha. Kdo pa povzroča to krhanje, to bomo sedaj javnosti povedali. To delo opravljajo namreč naši samostojni demokratje, radičevci in Nemci, kateri so se sedaj tesno združili, ko se bližajo občinske volitve in imajo na tem, da se mi in socialisti pripravimo, velik interes, kajti v naši slogi oni ne igrajo tako važne vloge. Nekateri izmed te pisane družbe, če pridejo skupaj s pristašem soc. stranke, mu lažejo, kako klerikalci govore čez nje, obratno pa lažejo, če pridejo v dotiko z našim somišljenikom. »Proklet bodi hinavec in dvojezičnik, kakaj med mnogimi, ki v miru žive, opravljajo sovraštvo.« Tako pravi sveto pismo. In to delo sovraštvo hoče širiti po občini takozvana »napredna« zmes, kateri se zdi veliko »napredništvo« tudi, če mesto dober dan reče »serbus«. Torej prepri med nami in socialisti je tej družbi neobhodno potreben, kajti le potem lahko računajo na večje uspehe na občini. Zato ga je treba na vsak način napraviti in če pri tem hudičevem poslu pomandrajmo moško čast, resnico, poštenje, jih to nič ne ovira. Sicer pa se zdi, da naštetih pojmov nekateri izmed njih sploh ne poznajo. Mi vemo, da mislijo nekateri soc. občinski odborniki vreči one socialiste od vodstva stranke, ki so za sporazum z nami ter delavstvo prignati pod radičevsko diktaturo in orjunske revolverje, vemo pa tudi, da jim pametno in verno delavstvo ne bo sledilo. Ta »napredna« družba ima na sebi pa tudi popolnoma orjunske znake, kajti mnogim našim pristašem obetajo, da jih bo treba spodbiti, ali oklofutati, ali »narezati«. Kaj ne, to je čisto orjunska manira. Naši pristaši se seveda teh groženj nič ne bojijo, s tem namreč oni sami kažejo veliko nemoč proti nam, zavedajoč se, da je naša stranka faktor, brez katerega bo vsako delo povsod nemogoče.

Sv. Lenart nad Laškem. Dne 27. maja t. l. je v Beljaku na Koroskem umrl predviden s svetimi zakramenti po kratki, mučni bolezni v 54. letu starosti, brat tukajšnjega posestnika g. Vinka Lapornika na Gori g. Josip Lapornik, bivši vojaški nadoficijal v pokoji, zapustivši ženo in troje otrok. Pokojnik je svoj čas z uspehom dovršil v Avstriji višjo živnozdravniško šolo na Dunaju, bil pri vojakih višji podkovski mojster, a sedaj upokojen. Njegovi svojci so bratu brzojavili žalostni dogodek isti dan, tako, da je bil brzojav ob 5. uri popoldan v Laškem, a brat ga je dobil šele dne 30. maja z drugo pošto vred, med tem pa je bil brat že dne 29. maja, to je v nedeljo popoldne ob 4. uri pokopan. Naj v miru počiva!

Sv. Lenart nad Laškem. Tukaj se bo v nedeljo, dne 19. junija vršil shod SLS v gostilni g. Deželak, na katerem bo poročal obl. poslanec g. M. Deželak. Pristaši se vabijo, da se shoda v obilnem številu udeležijo, ker bo podana prilika, da se med seboj pogovorimo o važnih dnevnih vprašanjih. Shod se vrši po prvem sv. pravilu. Pripomnimo, da se že tu v nedeljo, dne 26. junija vrše v St. Lenartu občinske volitve, kjer bo podana prilika naši stranki, da se popravi sramota in krivica, katero delajo razni neznačajni uskokli.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Na binškoletni pondeljek popoldne so romarji s Svete gore napolnili gostilno: Med najlepšo zabavo se dvigne iz neznanega vzroka neki fant, potegne iz žepa dolg nož, nato še samokres. Z nožem klati okrog sebe, s samokresom meri po ljudeh. V sled nevarnosti krogel fantje študirajo, od katere strani bi ga zagrabil. V zmedenosti je konečno vsakemu šnila najbolj sigurna misel v glavo: Reši se, kam moreš. Nastala je gnječa, gostilna je bila takoj prazna, seveda na škodo gostilničarja. Fant zdrvi z orožjem za ljudmi na cesto, pogled mu obstoji na tik ob cesti stoječi pečini. Misleč, da ga čaka gruča fantov, začne meriti in šklesati s samokresom. Konečno se le vname patrona, krogla oprasne trdo pečino. Ker je pečina vedno na mestu pri miru, in še bo, misleč, da ni zadel, se zaleti ter jo na vse mogoče načine začne obdelovati z dolgim nožem. Konečno izprevidi, da je skala tudi za nož in kroglo pretrda, si od jeze začne grizti obleko. Polagoma se začne zibati po cesti proti domu v zabavo ter posmeh romarjev, ki so opazovali njegovo početje.

Za razvedrilo.

Rešitev uganke. Uganka v zadnji številki je bila taka, da je nihče ni rešil. In zakaj ne? Prvi l je stal 63 in ne 65 kron. Zdaj jo pa znate rešiti!

Uganka s Tinjo. Neki oče je imel 7 otrok, pa 4900 Din premoženja. Majši otroci so ga večkrat prosili, naj naredi pismo, in sicer tako, da bodo oni več dobili po njegovi smrti, kakor starejši. To je pa dobrega očeta žalostilo, ker je vse otroke enako ljubil; ker pa majši le niso mirovali in ker je bilo tudi starejšim vseč, se slednjič poravnajo tako: Najstarejši sin vzame 100 Din od vsega premoženja in od ostalega osmi del. Drugi naj vzame 200 Din in od ostalega osmi del. Tretji 300 Din in od ostalega osmi del, in tako naj dobi vsak prihodnji 100 Din več, kakor prejšnji in od ostalega osmi del. Kar pa ostane, je sedmega. S tem so bili otroci zadovoljni. Zdaj se naj preračunaj, koliko je dobil vsakteri.

Kdo se je zmotil? V neki gostilni sta morala skupaj prenočiti neki menih in neki profesor. Ker je hotel profesor drugo jutro zgodaj vstati, je naročil krčmarju, da naj ga ob 3. uri zbudi. Krčmar je to storil. Profesor je naglo vstal, a v napolspanju in kar v temi si je oblekel meniško haljo. Ker pa se mu je obleka zdela čudna, je prižgal luč in se zagledal v ogledalu: »Tepec, ta krčmar je pa zbudil meniha namesto profesorja!« — Ugasil je luč, vrgel obleko s sebe in legel zopet spat.

Konj bi rad bil. Janezek reče svojemu tovarišu: »Jaz bi bil zelo rad konj!« »Pa zakaj?« Janezek odgovori: »Veš zato, da mi ne bo učitelj vedno rekel, da sem osel!«

Nepopolnsljiv. Berač je bil obsojen radi prosjačenja na štiri tedne zopora, pa je prosil, naj mu ta zapor izpremeni v denarno kazen. Vprašali so ga: »Zakaj ne, ali kje boste denar dobili?« On pa je odgovoril: »Naberačil ga bom!«

Nesreča. V nekem kraju se je hiša podrla. Preiskava je dooznala, da je bila preobložena z davki in dolгови!

Pomagati si zna. Neki hohštapler, ki je ostal mesarju dolžen, ni dobil več mesa od njega na kredit. A ko ga obišče krojač z računom, pa vidi, da se masti s puranom in mu to očita. Oni pa se opraviči: »Nikar mi ne zamerite! Saj navadno jem govedino, a je nisem več dobil na upanje, sem pa moral k trgovcu s perutnino, ki me še ne pozna!«

Zanimivosti.

Večna ura. Curiški urar Karl Heinrich Maeyer je izpolnil davne sanje urarjev in tudi mnogih drugih ljudi, ki so hoteli s pomočjo ure rešiti znamenito uganko perpetuum mobile (stroj, ki gre sam brez gonilne sile). — Sicer se je že marsikateremu urarju posrečilo sestaviti uro, ki je šla brez navijanja več let. Maeyrov izum pa temelji na principu, da ure sploh ni treba navijati, pa vendar vedno gre. Z njegovim izumom prehaja urarska fabrikacija na fizikalno in fizikalno-kemično polje. Glavni in

oživljajoči činitelj te ure ni samo nihalo, temveč ono dela takorekoč s tisto večno razliko, ki obstoji v temperaturi zraka. V spirali, ki sestoji iz tankih cevi, se nahaja glicerini pod stalnim pritiskom. Glicerini je silno občutljiv za spremembe toplote. Radi tega se ta sistem cevi nahaja v večnem krčenju in raztezanju, kakor se spreminja toplota. Te spremembe in ta kretanja se prenašajo na konstrukcijo ure in jo tako urejujejo, da tista energija, ki jo daje stisnjeni glicerini, giblje kolesa. Uteži, ki reagirajo na te prostorninske spremembe glicerina, urejajo vse gibanje ure tako, da ni nobenih prehitrih udarcev. Vsa mašinerija funkcionira mirno in redno. Stroj ure se nahaja pod steklenim cilindrom, v podstavku ure pa so cevi v spirali, ki gibljejo ves sistem.

Škoda vsled rje. Kdor hoče dobesedno čez noč postati bogataš, ta naj iznajde sredstvo, s katerim bo omogočeno priti v okoli rji. Računajo, da rja uniči na leto železa v vrednosti 800 milijonov funtov, to je toliko kot 220 milijard dinarjev. Stroški za barvanje železa so pa po približnem računu na leto 22 milijard dinarjev, torej za eno ničlo manj kot pa uniči v enem letu rja. Koliko je na leto človeških žrtv vsled rje, — zrušene stavbe in drugo — tega statistika ne pove, vendar pa jih je skoraj gotovo precej. Zebli zarjavijo v strešnikih, škriči padajo radi rje, ki je zjedla železe, na tla, vrtna ograja rjavi, sploh z eno besedo, karkoli je železnega ali jeklenega pri hiši, rjavi. Neki arhitekt pravi, da oni gospodar pametni gospodari, kateri ima en odstotek vrednosti hiše vedno pripravljen za nadomestitev po rji uničenih predmetov. Koliko napravi rja škode na železnicah, največ na vagonih, potem na tračnicah, signalnih napravah in stotine drugih stvari! Kdor bi torej iznašel primerno sredstvo proti rji, bi postal, kakor smo zgoraj navedli, v resnici čez noč bogat. Toda to bi morala biti cenena stvar, ne morda, da bi stala n. pr. 1000 Din, škode bi pa napravila samo za 700 Din. In to je baš težava in danes še nerešen problem.

Gospodarstvo.

VINOGRADNIKI IN KMETOVALCI, POZOR!

Pred nekaj tedni sem vam orisal škodljivca na senožetih, namreč zelo strupeno rastlino podselek, čmeriko ali divjo turščino, ki je zelo nevarna živini. Kdor me je ubogal, ga ne bode glava bolela zraven poginelega živinčeta. Danes vam pa prav nujno priporočam, škropite krompir in sicer z 1% galico, pomešano z apnom, ravnotako narejeno kot za vinograd.

Da je to zelo velike važnosti in koristi, so se lansko leto do dobra prepričali isti, ki so to storili. Pisec teh vrstic je imel na malem prostoru mnogo več in lepšega krompirja, nego oni na pet in še večjih prostorih. Ta bolezen, krompirjeva rja, znanstveno imenovana phitophthora infestans, je zelo podobna oni na trsu ter je z drugimi dobri mi in slabimi stvarmi privandrala iz Severne Amerike. Pri nas je nastopila prvič leta 1845. Bolezen se prvo pokaže na perju od zdolej, postane plesnjivo ter se grozno hitro širi, da v par dneh uniči ves nasad. Listje postane črno, smrdečega duha, potem odpade in tisti trosi preidejo po vsem debelju v zemljo na krompir, ki postane črnopegast in trd ali pa počne gniti. Tak krompir pa tudi dalje ne raste in pozimi spravljen gnije. Kdor je tak krompir sadil, prenesel je to hudo bolezen spet na njivo in pri prvem neugodno mokrem vremenu se prične stara muzika: krompir je v par dneh vel, črn in popolnoma okužen. Pozivljam resno vse povprek, ne opustite letos škropljenja, da bomo imeli prihodnje leto spet zdrav krompir! O tej prvi bolezni mi je še dobro v spominu zgodba od mojega starega očeta: Leta 1844 je bilo bojda zelo veliko krompirja. Bil je izvanredno roden, tako da so ga komaj pospravili, zraven pa obilico preklinjali, ker so se ga navolili spravljati in glejte, prihodnje leto pa ga je rja skoraj vsega uničila in tako so moj dedek rekli, da je Bog nevredneže kaznoval, ker so sveti blagoslov prejšnjo leto proklinjali.

Vinogradarji, naredil sem nalašč poskušnjo, utrgal sem nalašč trsovo mladiko, pustil njo pod trto in glejte, po prvem dežju je bilo listje od peronosorne okuženo in tudi zgoraj na dotičnem trsu, zatorej plevači, vsak utrgan list skrbno poberite in ga nesite iz vinograda, ne puščajte ne lističa v vinogradu še manj pa blizu trsa, ker se s tem odtrganim listom, ako je v par dneh dež in še posebno, če je na kupčkih in se ne more hitro posušiti, daje prehitro življenje pogubonosni rji.

Sadjarci, pazite na drevesca, posebno na mlada ter pridno zajirajte listno in krvo ušico, prva ustavlja in zamuja bujno rast, a druga, krvna, ta pa je gotova smrt za drevesca, ako se ob pravem času ne zamori. Ta povzroči odprti rak in vejica za vejico je v par letih suha, tudi deblo dobi globoke rane in drevesa je konec ob času, ko bi ravno moglo početi najbujnejše roditi. Prosim, ne pojdite mimo teh vrstic, ki čitate našega častitljivega starina »Slov. Gospodarja«, hladne krvi in še opozorite one, ki ga ne čitajo! Kdor hoče videti lepo in zdravo drevesnico, naj si isto ogleda v Makolah v posojilniščnem vrtu, ki jo oskrbuje vzor vzgojitelja v cerkvi in zunaj cerkve!

Strokovni ekonom Vatro Kosi.

Nadaljnji poskusi s konserviranjem (okisanjem) zelene krme. Udeležil sem se lansko leto tečaja za novodobne zboljšave kmetijstva v Admontu na Zgornjem Štajerskem, ter sem pri tej priliki s posebnim zanimanjem zasledoval prve poskuse avstrijskega kmetijsko-preiskusnega zavoda za ansiliranje zelene krme v betonskem in železnem silu. Z ozirom na moje poizvedbe, kako je to ansiliranje uspelo, sem prejel pravkar od dr. inž. Kurt Liebscherja, direktorja kmetijske kemične preskusne postaje na Dunaju, naslednje poročilo: »Naši poizkusi z okisanjem zelene krme so vsi prav dobro uspeli. Ugodne uspehe beležimo pri konserviranju zelene detelje, ajde, krmske mešanice in prav posebno pri sveži travi. Trava je izredno prikladna za ansiliranje. Novi poizkusi se bodo letos napravili z dodatkom mlečnokislinskih glivic, da se že v naprej zagotovi čisto mlečno-kislinsko kipenje. Leseni silo se v splošnem ne obnesejo pri nas, razun pri okisanju koruze, ker jih je jako težko napraviti popolnoma nepropustne za zrak in vodo. Dober in priporočljiv je betonski lila-silo, kojega stiskalnica je prikladna tudi za lesene naprave. Zanimalo Vas bo mogoče, da smo letošnjo zimo pitali z okisano krmo šest volov z jako dobrim uspehom. Dnevni prirastek na živi teži je znašal pri vsaki živali nad 90 dkg.« — K temu poročilu še pripominjam: Iz izvajanj dr. inž. Liebscherja sledi, da je ansiliranje v betonskih in železnih stolpih pri pravilnem polnjenju in stiskanju krme povsem sigurno, dočim

so bila dosedanja lesena sila vsled nepopolne konstrukcije nezanesljiva. Radi tega posebno podarjam, da je leseni silo, ki ga je konstruiral g. Korošec in sem ga opisal v »Kmetovalcu«, teoretično dober in sicer boljši, kakor že preiskušeni Koflerjev sistem, vendar pa Korošev silo še ni preizkušen v praksi ter bo letos napravil eventualno ansiliranje v njem vsakdo še na svoj riziko. Kdor se hoče temeljitje poučiti o okisanju zelene krme, naj preštudira tozadevne številke letošnjega in lanskega »Kmetovalca«.

F. Wernig, Laško.

Mariborski trg, dne 11. junija 1927. Ta trg je bil vsled lepega vremena (+ 20° C) jako dobro založen in tudi prav dobro obiskan. Šlaninarjev je bilo vsled rastoče vročine samo 15, ki so prodajali meso in slanino po 9 do 22 Din kg na drobno, po 15 do 17 Din pa na debelo. Domači mesarji pa so ostali pri svojih dosedanjih cenah. Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 800 komadov. Cene so bile piščancem in kokošem 12,50 do 50, racam in gosam pa 50 do 100 Din komad. Domačim zajcem 12,50 do 35, kozličem 50 do 70 Din komad. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Krompirja je bilo komaj 6 vozov, ki se je prodajal po 9 do 11 Din mernik ozir. 1,50 do 2 Din kg, letošnji pa po 6 do 7 Din kg, solata 7 do 10 Din kg, ozir. 1 do 2 Din kupček in glavna solata 1 do 2 Din komad. Kislo zelje 3 do 4, kislja repa 2, čebula 5 do 7, česen 10 do 15, maslo surovo 40 do 45, kuhano 45 do 48, čajno 50 do 60, med 30 do 40 Din kg. Ohrovt 1,50 do 2, karfiol 5 do 15 Din komad; mleko 2,50 do 3, smetana 12 do 14 Din, oljčno olje 28 do 38, bučno olje 16 do 20 Din liter. Sadjje: Jabolka 5 do 12, suhe slive 10 do 12, češnje so se znatno ceneje prodajale, in sicer po 5 do 14 Din kg, jagode 15 do 18 Din liter, pomaranče 1 do 4, limone 0,75 do 1 Din komad. — Cvetlice: 1 do 6, klinčki vzgojeni 3 do 6 Din komad, drugače pa so se cvetlice prodajale v loncih po 25 do 50 Din komad. Lončena in lesena roba 1 do 100 D komad, lesene grablje 6 do 9, lesen vile 8 do 10, brezove metle 2,50 do 5, leseni vozički 150 do 300 Din komad. Seno in slama na mariborskem trgu. V soboto, 8. junija je bilo 9 vozov sena, 1 voz otave in 6 slame, v soboto, 11. junija pa 14 voz sena, 5 otave in 9 slame na trgu. Cene so bile senu: 50 do 80 Din, otavi 60 do 65, slami 25 do 35 Din za 100 kg; slami tudi 1,25 do 1,75 Din za snop.

Za ozdravljenje obolelih živali po metljivosti je najboljši distol; le žal, da s tem dragim sredstvom delajo špekulacije proizvajalne tvornice s tem, da ne dajo vedno najboljšega materiala in zraven ne dovolj točnega navodila, kako se rabi. Radi kakovosti naj se zahteva od tvornice garancija. Rabi se pa sledeče: Na 50 kg teže bolane živali (govede) se vzameta dve goveji kapsuli (kroglici) distola (torej 50 kg težko tele bi dobilo 2 kroglice, sesajoče tele navadno ne oboli, dalje 100 kg težko 4, 200 kg 8, 500 kg 20 kroglic itd.). Določena množina kroglic se razdeli na 4 dele in daje v štirih obrokih. Primer: 450 kg težko živinčce dobi 18 kroglic in to prvi dan 4, drugi dan 4, tretji dan 5 in četrti dan 5. Daje se v jutro na tešče; vsako najmanjšo količino krme se mora zvečer iz jasi pomesti, da čez celo noč prav nič ne je; dajati se pa mora distol tako, da pride kroglica, ki je iz želatine, cela v živalski želodec, ne da bi se v požiralniku predrla ali stisnila, ker sicer trpi njena učinkovitost, četudi bi vseeno vsa količina prišla v želodec (vamp). Za tako dajanje distola so pa potrebne posebne poniklane klešče, s katerimi se kroglica prime, porine preko malega jezika in klešče hitro zopet potegnejo ven. Tudi po dajanju ne sme žival jesti 2—3 ure ne. Za ta posel pa je treba precej spretne roke in oni, ki je dobil vajo v tem, lahko obavlja ta posel po celi vasi, odnosno v precej širokem okolišu, kjer razsaja metljivost. Kdo ima še bolano živino, naj nemudoma seže po tem sredstvu.

Mala oznanila.
V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. Upravištvu odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za odgovor.

Jetika! Znani zdravnik za pljučne bolezni dr. Pečnik sprejema jetične v svojem zavodu (Anstalt) Janina, železniška postaja Rogaska Slatina, Stajersko. Pridite na pregled! 799 4—1

Izjava. Podpisani posestnik v Zikarčah obžaluje žaljivke, izrečene glede gospoda ravnatelja na pošti pri Sv. Barbari v Slov. gor. Karl Fiačko. 819

Občni zbor posojilnega in hranilnega društva pri Sv. Emi, r. z. z. n. z. se bo vršil 19. junija 1927, ob 15. uri v posojilničnem prostoru. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za l. 1926. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. 825

POZOR VINOGRADNIKI! Brizgalnice proti peronospori! Sistem »Non plus ultra« in sistem »Jessenigge« ter nahrbtnne žveplalnike »Vulkan« izdeluje in razpošilja proti garanciji in v najboljši izpeljavi in kvaliteti Domača izdelovalnica vinogradniških aparatov Andrej Frank in sin, Ptuj. Zahtevajte cenike! 729

KMETJE! BUČNO OLJE dobite v zamenjavo za bučne jedrce in prešate z navržkom v tovarni bučnega olja J. Hochmüller v Mariboru. Pod mostom 7 (Magdalena). Po nizki ceni dobite najredilnejše otrobi. 769

Širite Slov. Gospodarja!

Sprejme se mlinarski učenec. Pogojno je, da se pride predstavi, toda ne pod 16 let starosti. Ivan Böhm, umetni mlin, Fram. 824

Zastopnike in zastopnice za prodajo srečk na obroke išče Bančna poslovalnica Bezjak v Mariboru, Gosposka ulica 25. 684

Samec, nad 40 let star, želi službo v Savinjski dolini. Je vajen konj in vsakega dela na polju in pri hmelju. Nastopi takoj ali pozneje. Naslov v upravi. 823

Čilski soliter nudi po konkurenčnih cenah Gospodarska zveza v Ljubljani. 806

Kose, prvovrstnih znamk, brusne kamne, kosirje, kupite najceneje v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja. Prepričajte se. 726 2—1

Rajšp Anton, pečar, Račje priporoča svoje dobro na stroj izdelane pečnice za kmečke peči, sprejem tudi poštenega vajejenca, najraje iz Slov. gor. Hrano dobi pri meni. 816

Pol zastoj dobite letne turške in bele ženske robe, kakor tudi vsakovrstno manufakturno blago pri J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. 783

Dobro ohranjen klavir, znamke Soh, Böhsner, temnorujav, poceni prodaja Ivan Senica, Šoštanj. 783

Prodaja se dobro ohranjen parizer voz in lepa lahka kočija. — Cena ugodna. Župnišče Gornja Poljskava. 772

Zrima hrastov vinski sod, 756 litrov, zelo po ceni na prodaj. Rudolf Smolej, Maribor, Ruška cesta 2. 839

Posestvo, hiša, kozolec, ca. devet oralov zemlje, se radi takojšnje preselitve prodaja. Cena 25 tisoč dinarjev. Več se izve v trgovini Gračner, Sv. Lenart nad Laškimi. 837

Občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnic v Ormožu

r. z. z. n. z.

se bo vršil dne 25. junija 1927, ob 1. uri popoldne v pisarni zavoda s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
 2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1926.
 4. Nadomestna volitev enega člana nadzorstva.
 5. Slučajnosti.
- Ako bi ta občni zbor ne bil ob navedenem času sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih združnikov. 832 Načelstvo.

Občni zbor

Kletarskega društva v Ormožu

r. z. z. o. z.

se vrši dne 25. junija 1927, popoldne ob 3. uri v mali dvorani Katoliškega doma pri kletarski gostilni z naslednjim dnevn. redom:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
 2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1926.
 4. Nadomestna volitev enega člana načelstva.
 5. Slučajnosti.
- V slučaju nesklepčnosti se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število navzočih združnikov. 831 Načelstvo.

SOMISLJENIKI

širite naš list!!!!

Pozor pri mladih prašičkih!
Ako hočete imeti Vaše prašičke zdrave in da se bodo redili, uporabljajte „**MASTELIN**“.
Dobite ga pri vsakem trgovcu na deželi. 795

Molitveniki — najlepše birmansko darilo.

Vsem botrom in botram priporočamo, da dajo namesto ali pa vsaj poleg drugih spominkov na sv. birmo gotovo tudi molitvenik. Ker pa je na dan sv. birmo najbolj nerodno se prerivati pri stojnicah in knjige pregledovati, zato si raje kar naročite katerega izmed sledečih molitvenikov iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5:

Pri Jezusu, rd. obr. 9 Din, zl. obr. 15, 28, 38, 42 30, 54 Din.
Češčena Marija, rd. obr. 16 Din, zl. obr. 18, 19, 47, 52 Din.
Rajski glasovi, zl. obr. 39, 43, 46, 52, 58, 62 Din.
Nebesa, naš dom, zl. obr. 52, 60, 68, 80, 90 Din.
Oče naš, rd. obr. 8.75 Din, zl. obr. 22, 30, 35 Din.
Angelček, rd. obr. 7.50 Din, zl. obr. 26, 32, 23, 34, 40 Din.
Kam greš, rd. obr. 10 Din, zl. obr. 22, 30 Din.
Ključek nebeški, rd. obr. 20 Din, zl. obr. 25 Din.

Prodaja valjeni mlin ob Muri na novo postavljen na prometnem kraju, zraven je 3 orale zemlje, in novo zidana hiša s 3 sobami in shrambo. Zraven klet in hlevi ter sploh vse kar se potrebuje pri gospodarstvu. Naslov pove uprava. 767

Prodaja se dobro ohranjeno kočijo po nizki ceni. Več pove uprava lista. 834 2—1

Na prodaj: en veliki gepel čisto malo rabljen in zraven dve transmisiji in štiri kolesa, ki je lahko za uporabo za vsak prilični prostor. Anton Korošec, Ptujška gora. 838

Prodaja se posestvo na Podplatu, pet minut od kolodvora, tik ob glavni cesti Podplat—Poljčane. Hiša je zidana, s tremi sobami, vežo, kuhinjo in klet s shrambo. Na dvorišču hlev za dvojje živine, sadno drevje in vodnjak. Tik hiše lep vrt za zelenjavo in ca 5 oralov prvovrstnih travnikov in njiv. Natančna pojasnila daje Fr. Renier, Podčetrtek. 800 3—1

Na prodaj je nova, nerabljena Francisova turbina H 6.05 Q 138 l/sek, u 520 obr/min. Nr. 87 Ks Z 2 garniturama železnih delov za mlin in stope z 2 ramama. — Naslov v upravištvu Slov. Gospodarja. 814 2—1

Enonadstropna hiša blizu kolodvora s kletjo, dobro zidana tudi za drugo nadstropje, zraven hiše 2 parceli za stavbišče, se prodaja. Naslov v upravištvu. 813 3—1

Različni pletilni stroji, vsi v najboljšem stanju, se po ceni prodajo zaradi preureditve pletarne. Kupca se nauči pletti brezplačno in dobi delo na dom. M. Vezjak, pletarna, Maribor, Splavarska ulica 6. 827

Posestvo, 3 orale, ob glavni cesti, se prodaja. Korošec Jožef, Sešterje, Ptujška gora. 820
Posestvo, 15 oralov, vse v dobrem stanju, se prodaja. Naslov v upravištvu. 828

Modra galica, žveplo, rafija, zakad

Halo!

Posamezne dele
PERONOSPORA-BRIZGALK,
orig. Häny

ima v zalogi specerijska trgovina:

IVAN TRAMŠAK, MARIBOR

Aleksandrova c. 19 **NAJCENEJE!** Aleksandrova c. 19

Cene nizke, solidna posrežba

Naznanilo!

Cenj. odjemalcem vljudno naznanjam, da je dospela večja množina lepega volnenega sukna, za ženske in moške obleke.
V zalogi vse v manufakturo spadajoče potrebščine ter velika zaloga gotovih moških in deških oblek, gumi plaštev, športnih jopičev in usnatih sukenj.
Za obilen obisk se priporoča

IVAN MASTNAK
Celje, Kralja Petra c. 15.

Cene nizke, solidna posrežba

Krapinske Toplice

pri Zagrebu, Hrvatska, 42° C termalna voda in blato, zdravi reume, išias, ženske bolezni itd. V pred- in posezoni znatni popust od redne sezonske cene, poleg tega še poseben dogovor za 20 dnevno bivanje za paušalno ceno, dočim za glavne sezone od 16. junija do 1. septembra stanovanje z vsemi pristožbinami in celo oskrbo za dnevno 75 do 100 Din. Sezona april—november.

Podrobna obvestila in prospekte daje kopališka uprava. 528

LJUBLJANSKI MAGACIN,

trgovina z manufakturo
in konfekcijo v Celju
Kralja Petra cesta

javlja svojim kupcem, da so na novo prejele nagrado v znesku tam kupljene vsote, naslednje številke:

- Stev. 2442 g. Ivan Guzej, Store,
« 2492 ga. Julijana Koštomaj, Xerovec,
« 2497 ga. Neža Mráz, St. Rupert, Laško,
« 2435 g. Avgust Anžner, Ostrožno, Ponikva,
« 2318 g. Franjo Šrubar, Dobrava,
« 2362 ga. Berta Videnšek, Vel. Pirešica,
« 2659 g. Franc Vrhovšek, Smarje pri Jelšah,
« 2645 ga. Marija Osteršek, St. Lovrenc,
« 2644 ga. Terezija Krovat, Prožin, St. Lovrenc,
« 2493 g. Ivan Simulak, Mozirje, Šmartno,
« 2431 g. Janežič, Celje,
« 2434 « g. Kotnik, Zidani most,
« 2615 ga. Elizabeta Gradišnik, Vojnik,
« 2307 g. Anton Brešar, St. Vid, Mislinje,
« 2374 g. Alojz Kokolj, Store,
« 2340 g. Podpečan, Celje, Gaberje,
« 2430 ga. Terezija Seleš, Ivanci, Nova cerkev,
« 2477 kupec s številko.

Nadalje je prejelo nagrade v zadnjem tednu še dvajset kupcev s kuponi od 2500—3000. Natančnejše obvestimo v prihodnji številki tega lista ali pa direktno v trgovini. 833

Zobni atelje H. Hinko Zagoričnik-Celje

Jadranska-Podunavska-banka

Vhod I. nadstropje na dvorišču

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakoršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna posrežba.

Na drobno in na debelo. Na drobno in na debelo.

K Materi, rd. obr. 21 Din, zl. obr. 25 Din.
Slava božja, rd. obr. 7 Din, zl. obr. 13, 15 Din.
Bogu, kar je božjega, rd. obr. 18 Din, zl. obr. 30 Din.
Kruh življenja, rd. obr. 12 Din, zl. obr. 28 Din.
Hoja za Kristusom, rd. obr. 16 Din, zl. obr. 24 Din.
Zdrava Marija, rd. obr. 15 Din, zl. obr. 22, 30, 40, 44 Din.
Jezus na Križu, rd. obr. 18 Din, zl. obr. 30 Din.
Bog s Teboj, zl. obr. 16, 18 Din.
Kvišku srca, zl. obr. 28, 43 Din.
Večna molitev, rd. obr. 40 Din, zl. obr. 60 Din.
Za Jezusom, zl. obr. 30 Din.
Svetilnik na morju življenja, zl. obr. 20 Din.
Zgodi se Tvoja volja, rd. obr. 22 Din, zl. obr. 50, 40 Din.

Isti molitveniki se dobijo tud v podružnici Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Pravoslavni vzhod.

(Matija Munda, bogoslovec, Maribor.)

Vsi katoliški slovanski narodi (pa tudi v Rimu, kjer je grob sv. Cirila, bodo njegov jubilej slovesno obhajali) praznujemo letos 1100letnico rojstva enega slovanskih apostolov, sv. Cirila (roj. ob koncu leta 826, ali v začetku leta 827 v mestu Solun na Grškem). Razumljivo je, da se ob tem jubileju spominjamo tudi Cirilovega rodnega brata in tovariša pri apostolskem delu, sv. Metoda. Saj sta bila tovariša, ki sta na Gospodovi njivi orala isto brazdo.

Tudi pri nas so se že vršile nekatere proslave Cirilovega jubileja, druge se še bodo. Naši jugoslovanski škofje so ob tej priliki izdali skupen pastirski list, ki v lepih besedah slavi sveta brata in njuno delo za slovanske narode, prelat dr. Grivec je napisal in izdal za ta jubilej krasen življenjepis slovanskih bratov, do sedaj najobsežnejši in najboljši, opremljen z mnogimi slikami, v Mariboru je začel letos izhajati poseben časopis z naslovom »Kraljestvo božje«, ki prinaša poročila o krščanskem Vzhodu in o delovanju za zedinjenje, pripravljamo se na jubilejno slovensko romanje na Velehrad (od 12. do 18. avgusta), kjer je prestolica in grob sv. Metoda itd. itd. Najlepše pa bomo mi Slovenci proslavili jubilej naših apostolov, ako po svojih močeh posnemamo njuno apostolsko gorečnost in nadaljujemo njuno apostolsko delo za zedinjenje v pravi cerkvi Kristusovi. Tako je sveta brata častil tudi naš veliki škof Anton Martin Slomšek, ki pravi: »Za nezasušen dar prave vere se Bogu najlepše zahvalimo, ako po bratovščini (apostolstvu) sv. Cirila in Metoda odločnim bratom in sestram v naročje naše sv. cerkve pomagamo.« Utrditelj cirilmetodijske misli, poživetje od škofa Slomška ustanovljene bratovščine sv. Cirila in Metoda med našim ljudstvom, to naj bo torej naša naloga v letošnjem jubilejnem letu.

Vsebinska cirilmetodijske misli je odstranitev razkola, je združenje vzhodne pravoslavne cerkve s katoliško. Kaj pa je razkol, kako je nastal, kje so njega vzroki in posledice? Skušajmo si dati na vprašanje odgovor v naslednjih odstavkih, da nam bo jedro, namen in pomen cirilmetodijske misli tem lažje razumljivo. Dobro bi bilo, da bi tudi naša prosvetna društva posvetila letos temu vprašanju par sestankov.

1. Početki razkola

segajo daleč nazaj v deveto stoletje po Kristusu. Popolnoma napačno pa bi bilo valiti krivdo razkola samo na kako posamezno osebo, recimo na Fotija. Cerkev enega razkola ni zakrivila ena oseba, cerkveni razkol ima globoke korenine v kulturnih razlikah Vzhoda in Zapada. Poglejmo!

Že ko je cesar Konstantin leta 323 izbral Carigrad za svojo prestolico, se je tedajni kulturni svet začel deliti v dve polovici s prestolicama: Rim na Zapadu, Carigrad na Vzhodu. Dočim je bil v prvih treh krščanskih stoletjih v celnem rimskem cesarstvu običajni uradni jezik (seveda tudi cerkveni) grški, je od 4. stoletja na Zapadu (zlasti v Rimu) istega nadomestila latinščina. Zapad (Rim) se je oprijel latinščine in pozabil grščino, Vzhod (Carigrad) pa je ostal pri grščini in ni več razumel latinščine. Prenehala je kulturna skupnost, odtujenost in medsebojno nerazumevanje je rastlo. Tej kulturni odtujenosti se pridružijo še drugi vzroki: prevlada narodnega elementa nad cerkvenim, propadanje verskega in cerkvenega življenja, vzhodni despotizem, cesaropapizem, bizantinizem (suzenjska udanost in odvisnost cerkve od države), grška narodna zavednost in ponos, in končno slavohlepnost in želja po samostojnosti carigradskih patriarhov.

Carigradski škofje so bili že od 5. stoletja najimenitnejši v celi vzhodni cerkvi. Imenovali so se patriarhi. Drugi vzhodni škofje so jih spoštovali kakor svoje predstojnike, samo rimski papež je bil še višji. Že na I. carigradskem cerkvenem zboru leta 381 je dobil carigradski škof častno prvenstvo pred drugimi vzhodnimi škofi in patriarhi in sicer na podlagi napačnega načela, češ, da ima rimski škof zato prvenstvo pred drugimi, ker stoji v stari cesarski prestolici in da gre torej tudi carigradskemu škofu častno prvenstvo na vzhodu, ker je Carigrad (Novi Rim) so ga imenovali) sedaj nova cesarska prestolica. Tako so si priborili carigradski patriarhi na vzhodu popolno prvenstvo, da so tako lahko začeli tekmovati z Rimom. Papežev prvenstvo v Carigradu sicer še niso tajili, a priznavali so ga zelo neradi. Ob koncu 6. stoletja so carigradski patriarhi sprejeli celo naslov »vesoljnih patriarhov«.

Tudi vzhodna bogoslovna znanost je začela sčasoma kazati bolj grško-narodni značaj, vsled česar so nastale tudi nekatere nebitne verske razlike, posledica različnega pojmovanja verskih resnic.

Tako so razmere dozorele. Treba je bilo samo moža, ki bi zanetil požar, vznemiril vzhod in ga nahujskal za boj proti zapadnim »krivovercem«. Tak mož je bil patriarh Fotij, zastopnik grške učenosti, utelešen grški kulturni ponos. Kar brez vse priprave je bil v nekoliko dneh posvečen za duhovnika in škofa in po odstavitvi pravovernega patriarha Ignacija imenovan za carigradskega patriarha (857 do 886). Rimski papež ni mogel potrditi Fotija, ker se ji krivično polastil patriarhovega prestola. Odstavi ga in izobči. Fotij pa ni hotel odstopiti, ampak je začel razširjati sovraštvo proti Rimu. Leta 867 je sklical Fotij cerkveni zbor v Carigrad, na katerem obdolži papeža raznih zločinov, ga izobči in se slovesno loči od Rima. Po Fotijevi smrti so se razmere pogosto menjavale. Cerkevna edinstvo se je od časa do časa sicer obnovila, a sadovi Fotijevega pogubnega dela so se ohranili še naprej. Nekateri patriarhi so priznavali prvenstvo rimskega papeža, drugi zopet ne. V 11. stoletju se je nasprotje poostriilo, dokler ni patriarh Mihael Cerularij leta 1054 končno pretrgal vseh vezí z Rimom.

Tako je torej nastal prepad med vzhodno in zapadno cerkvijo, med Rimom in Carigradom. Verska edinstvo, za katero je Kristus molil par dni pred svojo smrtjo tako lepo velikodušno molitev: ... da bodo vsi eno, kakor ti Oče, v meni in jaz v tebi ... je izginila, kraljestvo božje na zemlji se je razdelilo na dva tabora. Na eni strani stoji katoliška Cerkev s papežem, naslednikom apostola Petra, na drugi strani pa pravoslavno krščanstvo, ki je postalo suženj države.

2. Vzhodna cerkev.

Cerkveni razkol je imel za katoliško cerkev daleko-sežne posledice, kajti z odpadom Carigrada in Grkov so odpadli od katoliške cerkve tudi sosedni slovanski narodi, ki so ravno tisti čas dobivali krščanske misijonarje iz Carigrada, ali pa so bili od njega tudi politično odvisni, pred vsemi Srbi, Bolgari in Rusi. Ruski knez Vladimir je namreč proti koncu 10. stoletja poklical iz grškega Carigrada misijonarje in učitelje, da tudi v nežne duše ruskega mučnika (kmeta) vsejejo semena Kristusove ljubavi. Ruski človek, po srcu blag in mehak, je z vso ljubeznijo sprejel resnico, evangelij odrešenja, le žal, da so mu ga oznanjali apostoli, ki so že zapustili očetovo hišo in se odtrgali od živga središča krščanstva, od vidnega glavarja Cerkev. Tako so se Srbi, Bolgari in Rusi pod carigradskim verskim vplivom polagoma utrdili v vzhodnem razkolu, ne da bi se tega sami zavedali. Lahko rečemo, da ti slovanski narodi živijo pravzaprav po tuji krivdi v razkolu. Vzhodni razkolni cerkvi pripadajo razven omenjenih slov. narodov še Rumuni, nekoliko Albancev in Arabcev. Vseh kristjanov ločene vzhodne cerkve (razkolnikov) je torej okoli 125 milijonov in sicer: Rusov (skupno z Rusini in Ukrajinci) okoli 100 milijonov, Srbov okoli 6 milijonov, Bolgarov okoli 5 milijonov, Rumunov okoli 9 milijonov, Grkov okoli 5 milijonov in Arabcev okoli 300.000.

Zalostno a resnično dejstvo je, da vzhodna cerkev po odcepitvi od Rima niti sama ni mogla ohraniti svoje enotnosti. Carigrad, bivše središče vzhodne cerkve, izgubi polagoma vso veljavo. Leta 1589 se loči od njega moskovska nadškofija (Rusija) in dobi samostojnega patriarha, leta 1830 sta se osvobodili od Carigrada Srbija in Grška, kmalu potem tudi Rumunija, Bolgarija in Črna gora. Tako je vzhodna cerkev razcepljena v toliko medsebojno neodvisnih cerkva, kolikor je samostojnih vzhodnih narodov in držav. Vsaka posamezna pa je postala suženj narodnih strasti in državne oblasti. Nastal je razkol v razkolu.

Med ločenimi vzhodnimi kristjani se je večkrat vzbujala želja po vrnitvi k vesoljni cerkveni edinstvi. Mnogi izmed njih so se res zedinili s katoliško cerkvijo, ohranili pa so svoje vzhodne obrede. V primeri s celotnim številom razkolnikov pa je število zedinjenih zelo majhno in sicer: okoli 20.000 Grkov, okoli 50.000 poitalijančenih Grkov in Albancev v Italiji, okoli 150.000 Arabcev v Aziji in Palestini, okoli 4.000.000 Rusinov v Galiciji in na severnem Ogrskem in okoli 30.000 Bolgarov. Na Hrvaškem se je v zadnjih stoletjih okoli 40.000 Srbov in Rusinov-naseljenec zedinilo s katoliško Cerkvijo. V Križevcih na Hrvaškem imajo svojega grško-katoliškega škofa. Vse s katoliško Cerkvijo zopet združene vzhodne kristjane imenujemo vzhodne katoličane, katoličane vzhodnega obreda, ali uni-jate, to je zedinjene.

Še na nekaj je treba tukaj opozoriti. Vzhodne kristjane je namreč treba razločevati od vzhodnih krivovercev. Veliko število vzhodnih kristjanov je namreč že v 5. stoletju zašlo v razna krivoverstva, zlasti v nestorianizem, ki uči, da sta v Kristusu dve osebi in taji božje materinstvo Device Marije, in v monofizitizem, ki uči, da je v Kristusu samo ena mešana narava. Nasledniki teh vzhodnih krivovercev so: Kaldejci (nestorianci), Armenci, Sirci, Kopti in Abesinci (monofiziti). Vzhodni nezedinjeni ali pravoslavni (kakor se sami nazivljejo) kristjani pa so sicer ločeni od katoliške cerkve, niso pa krivoverci, kar je treba z ozirom na taktiko dela za zedinjenje posebej poudarjati.

3. Verske razlike.

Kakor je iz zgoraj povedanega razvidno, cerkveni razkol ni nastal iz verskih razlogov, dasi so mu Grki skušali dati v svrhu opravičbe versko podlago. Nujno pa vodi razkol tudi k verskim razlikam, ker brez nezmožnega cerkvenega učenstva krščanskih resnic ni mogoče brezumno ohranjati. Nebistveno so se vzhodni narodi že od nekdaj razlikovali po značaju in v pojmovanju nekaterih krščanskih resnic od zapadnega krščanstva. Šele ko je patriarh Fotij papežu odrekel pokorščino, radi česar ga je papež seveda obsodil, šele takrat je iskal in tudi našel Fotij za svoj razkol tudi verskih pretvez.

Najvažnejše verske razlike so sledeče: 1. Vzhodna pravoslavna cerkev ne priznava rimskega papeža kot vrhovnega cerkvenega poglavarja, ker obsega tudi tajitev njegove nezmotljivosti. 2. Izhajanje Sv. Duha iz Očeta in Sina (filioque). Razkolniki v nasprotju s katoliškim naukom učijo, da izhaja Sv. Duh samo iz Očeta. 3. Pravoslavni tajijo Brezmadežno Spočetje Marije Device, dasi jo sicer zelo častijo. 4. Zanikajo vice, dasi jih dejanski priznavajo, ker opravljajo molitve in sv. maše za rajne. 5. Pod vplivom protestantov zametavajo odpustke. 6. Obredne razlike: po vzhodnem obredu se krst vrši s trikratnim potapljanjem, pri sv. maši se rabi kvašen kruh, verniki prejemajo sv. obhajilo navadno pod obema podobama, sv. birmo deli duhovnik (ne škof) takoj po krstu, pravoslavna cerkev dovoljuje duhovnikom enkratni zakon ... itd.

Izmed naštetih verskih razlik je samo prva (papeževa vrhovna oblast in nezmotljivost) zares važna in resna, ker je v bistveni zvezi z razkolom. Vse druge razlike so nastale vsled prepirljivosti Grkov, da bi z njimi zakrili svoj nesrečni razkol. Preprosto ljudstvo jih večinoma ne pozna in ne razume. Obredne razlike so pa itak postranskega pomena. Katoliška Cerkev jih vse dovoljuje in od vzhodnih kristjanov, ki se z njo združijo, ne zahteva, da bi jih opustili, ampak še želi, naj jih ohranijo. S katoliško cerkvijo združeni vzhodni kristjani (unijati) so tudi res do danes obdržali omenjene svoje obrede.

4. Delo za zedinjenje — cirilmetodijska misel.

Po vsem tem smo si torej na jasnem, kaj je vsebinska cirilmetodijske misli: delo za zopetno združitev pravoslavnega vzhoda s katoliško cerkvijo. Cirilmetodijska misel zavzema danes važno mesto tudi pri neslovanskih evropskih narodih, zlasti pri Francozih in Nemcih. Koliko bolj je delo za zedinjenje dolžnost nas slovanskih katoliških narodov, ravno vsled tega, ker je med 125 milijoni pravoslavnih kristjanov okoli 110 milijonov Slovanov.

V novejšem času se še posebej rimski papeži zanimajo za pravoslavni vzhod in s posebno skrbnostjo pripravljajo in pospešujejo cerkveno zedinjenje. Papež Pij IX. je ustanovil v ta namen v Rimu posebno kongregacijo za vzhodne obrede, njegov naslednik Leon XIII. je s svojo znamenito

nositi
Palma
znači
nikdar iskrivljene
pete imeti.

okrožnico »Grande munus« leta 1880 zapovedal češčenje sv. Cirila in Metoda za vso cerkev, papež Benedikt XV. je ustanovil v Rimu posebno kongregacijo za vzhodno cerkev, poseben vzhodni zavod, kjer se vzgajajo duhovniki, ki se mislijo posvetiti delu zedinjenja (ravnatelj zavoda je znani jezuit p. Mihael d'Herbigny), zlasti pa kaže vsepovsod ljubezen in naklonjenost do krščanskega vzhoda sedanji papež Pij XI. Saj je znana njegova akcija za pomoč gladujoči Rusiji. Spoznavanju in proučevanju vzhodnega bogoslovja služijo tudi takozvani velehradski kongresi, katerih prvi trije so se vršili na Velehradu, četrti leta 1925 v Ljubljani, peti pa se vrši letos od 20. do 24. julija tudi na Velehradu. Ti kongresi imajo bolj bogoslovno-znanstveni značaj.

Da bi cirilmetodijsko misel čim bolj razširil in utrdil med slovenskim ljudstvom, je škof Slomšek, goreči pospeševatelj cerkvenega edinstva, že leta 1851 ustanovil posebno bratovščino sv. Cirila in Metoda za zedinjenje ločenih vzhodnih kristjanov. Bratovščina, ki je bila že naslednje leto od papeža potrjena in obdarovana z odpusti, je krasno napredovala, dokler je živel nje ustanovitelj škof Slomšek. Bila mu je glavno sredstvo pri delu za cerkveno zedinjenje, ognjišče, kjer se je njegova ljubezen do naroda tako harmonično združevala z njegovo ljubeznijo do Kristusa Boga, do njegove cerkve in do katoliške vere. Njo je z velikim navdušenjem razširjal ne samo med Slovenci, ampak tudi med drugimi narodi. Slomšek je ljubil svoj narod in njegovo vero in vsled tega je ljubil in častil tudi moža, ki sta našim prednikom prva prinesla luč sv. vere, solunski brata sv. Cirila in Metoda. V svojih »Drobtincah« in v listu »Zgodnja danica« je priobčeval pisma in članke, pisane v tem duhu, poročila o uspehih svoje bratovščine itd. — Po Slomškovi smrti (leta 1862) je bratovščina sv. Cirila in Metoda začela hirati. Ni bilo več očeta, ki bi ji prilival novega življenja. Leta 1891 pa so goreči češki in moravski duhovniki (kjer je bila bratovščina nekdaj zelo razširjena) isto prenovili, oziroma mesto nje na novo ustanovili »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije.« Sedež Apostolstva je na Velehradu, razširjeno pa je skoro po vseh slovanskih deželah, seveda tudi pri nas. Iz spoštovanja do ustanovitelja je v naši mariborski škofiji (Slomškova prestolica) ohranila bratovščina še prvotni naslov, dočim se n. pr. v Ljubljani imenuje Apostolstvo.

Odgovorimo si končno še na vprašanje, v čem naj naša proslava Cirilovega jubileja, naše delo za cerkveno zedinjenje: 1. da najprej sami sebe popolnoma prenovimo v duhu Kristusovem, da postanemo res otroci božji, da bomo vzhodnim kristjanom lahko dali dober zgled čednostnega življenja. Čim bliže Kristusu tem bliže cerkveni edinstvi! 2. Da razširjamo bratovščino sv. Cirila in Metoda, naročamo in beremo časopise in knjige, ki jih ona izdaja. 3. Da po svojih močeh z denarnimi sredstvi podpiramo one, ki dejanski delajo za cerkveno zedinjenje, ali pa se pripravljajo na to delo. 4. Da v iskrenih molitvah prosimo Boga-očeta, da bi bili vsi eno v veri in ljubezni, v polnem zmislu »ena čreda in en pastir«.

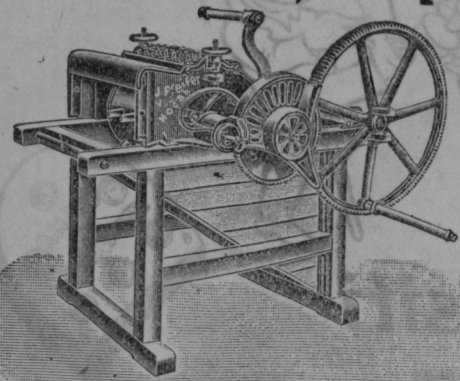
Letošnje jubilejno leto naj bo torej namenjeno molitvi in delu za cerkveno zedinjenje, razširjanju in poglobitvi bratovščine sv. Cirila in Metoda, naj ostane važen mejnik v zgodovini našega cirilmetodijskega delovanja. Škof Slomšek, služabnik božji, naj nam služi kot vzor.

Opomba: Podrobnejšo razpravo o sv. bratih Cirilu in Metodu sem namenoma opustil, ker so njih življenjepisi že kolikor toliko znani, zlasti pa, ker vem, da je spredaj omenjeni življenjepis slovanskih apostolov, ki ga je izdal letos prelat dr. Grivec, tudi po deželi precej razširjen. Da bi ljudstvo to knjigo le dosti čitalo! Kdor je pa še nima, naj jo naroči pri Bratovščini sv. Cirila in Metoda v Mariboru, Koroška cesta 12, kjer se naroča tudi yKraljestvo božje«.

VOZNI RED

veljaven od 15. maja 1927 se dobi v
prodajalnah TISKARNE SV. CIRILA
v Mariboru. Cena za komad Din 2.—.

TOVARNA STROJEV IN LIVARNA ŽELEZA J. PFEIFER ml., Hoče pri Mariboru

Izdeluje mlatilnice za roko, vrtelj in motorno moč, vrtelj za 1 in 2 konja, vrteljnice slamočeznice, sadne mline, brane za travnike, repozarice, kmetijske strojeve in motorjeve, vse livarne iz železa in kovine.

Kot specialiteto: Zel. opremo za žage venecijanerce, cirkular žage, transmisije, milne in vodne turbine.

Oglašujte v Slov. Gospodarju!

Krekova posojilnica v Mariboru

reg. zadr. z neomej. zav.
Meljska cesta 10

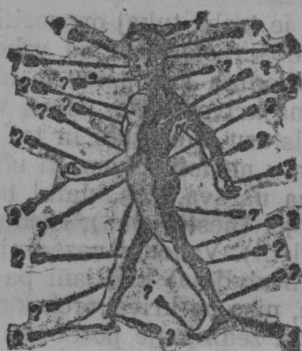
sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu oseb. poroštvu in na vknjižbo. Somišljeniki, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah, ki nam nudijo najboljšo varnost. 779

Cirilova knjižnica

obsega sedaj sledeče zvezke:

1. Dr. Karl Capuder: Naša država (razprodano).
2. Dr. Leopold Léonard: Jugoslovanski Piemont, — Din 7.—
3. Dr. Leopold Léonard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda, Din 10.—
4. Moj stric in moj župnik, Din 4.—
5. G. J. Whyte Melloile: Gladiatorji, I. del, Din 8.—, II. del, Din 10.—
7. H. G. Wells: Zgodba o nevidnem človeku, Din 7.—
8. B. Orczy: Dusica, I. del, Din 16.—, II. del, Din 25.—, III. del (v tisku).
9. A. Conan Doyle: V libelijski puščavi, Din 12.—
10. Arnold Bennett: Živ pokopan, Din 8.—
11. Illamo Camelli: Izpovedi socialista, Din 16.—
12. E. R. Burroughs: Džungla, I. del, Din 18.—, II. del, Din 14.—
13. Elza Lešnik: »Sumi, sumi Drava : : .«, Din 5.—
14. Matija Ljubša: Slovenske gorice (razprodano).
15. Erckmann-Chatrian: Zgodbe napoleonskega vojaka, Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: Mali svet naših očetov — Din 28.—
17. Anton Kosi: Iz otroških ust, Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto, Din 8.50.
19. J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec, Din 11.—
20. Pavel Keller: Dom (tisku).
21. Gabriel Majcen: Kratka zgodovina Maribora — Din 20.—

Veseli boste

In vedno se boste dobro počutili, ako z redno masažo, drgnjenjem in umivanjem s Fellerjevim praviim blagodišečim Elsafluidom prebudite v vseh delih telesa cirkulacijo krvi, osvežite mišice in celo telo storite s tem odporno in sposobno za delo. Ze od časa naših dedov poznajo se Elsafluid pri zunanji in notranji uporabi kot zanesljivo, bolečine olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum. To potrjujejo mnoge zahvalnice. Pravi Elsafluid je močnejši in boljše delovanje kot francosko L'zanje.

Zahtevajte za poskus v lekarnah in odgovarjajočim prodajalnim mestom pravi Elsafluid, v poskusnih steklenicah po 6.— Din ali v dvojnem stekleničnem paketu po 12.— Din ali specialnih steklenicah po 26.— Din. — Zelo priporočljivo, da vsi, ki se navedli navedeni, z svojinjo in poskusno vrednotijo.

9 poskusnih ali 18 dvojnih ali 3 specialnih steklenicah po 12.— Din 36.—
27 poskusnih ali 54 dvojnih ali 9 specialnih steklenicah po 12.— Din 108.—
36 poskusnih ali 72 dvojnih ali 12 specialnih steklenicah po 12.— Din 144.—

Karotela navedli radodarno lekarnar.

Eugen V. Feller, lekarnar v Sinbičevski, Bistrig št. 241
1549

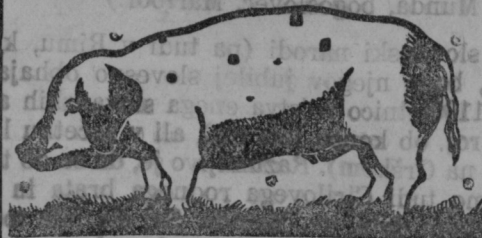
M. ROPAS, CELJE

IZALOGA KLAVIRJEV SVETOVNIH TVRDK.

Uglašanje in vsa popravila strokovno.

725

ZNIŽANE CENE!

Kot prva pomoč pri obolenju prašičev ter v zabranjenju rdečice se je izkazal v nešteti slučajih kot edino uspešno zdravilo

SADNIKARJEV ZDRAVILNI PRASEK ZOPER OBOLLENJE PRAŠIČEV. To vedno učinkujoče aleopatično sredstvo, očisti prebavila in odvaja iz njih kužne bacile. Pospešuje tek in rezo zdravim živalim ter pri obolelih pravočasno uporabljen zabrani rdečico. Previden rejec imej ta prašek vedno doma! 1 zavoj 12.— Din, 10 zav. 100 Din, preprodajalci poseben popust. Če se pošlje denar naprej, poštnine prosto, sicer po povzetju. Izdeluje in razpošilja z natančnim navodilom samo Lekarna Mr. Stanko Hočevar, Vrhnika št. 101. V zalogi so vsa druga zdravila! 758

Vsi ljudje
veliki in majhni
govore o prodaji pri tvrdki
FRANC KOLERIČ,
Apače

radi prezidave, ker dobo tamkaj po zelo nizkih cenah najboljše blago. 728

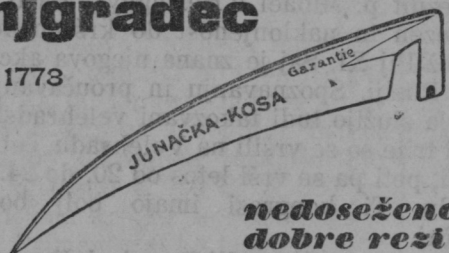
Ako boleate na krvi, želodcu, pljučah, jetrah, mehurju itd. poskusite se zdraviti z španskim zeliščnim čajem kateri je sestavljen iz okoli 40 raznih planinskih zelišč po Dr. I. KÖNIG. Kuha se brez alkohola in brez sladkorja. Naročite takoj 4 zavitke tega zdravilnega čaja za 20 Din pri razpošiljatelju

JOS. UREK, Marija Snežna.

Domača tovarna kos Slovenjgradec

Ustanovljeno 1773

Izdeluje

nedoseženo
dobre rezi!

Dobiva se

792

D. RAKUSCH, CELJE

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica št. 4

poleg davkarje (poprej pri »Belem volu«), kjer je najbolj varno naložen in se najugodneje obrestuje. 58

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni neposredni palači, Aleksandrova cesta 8, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najhvalneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 P. Z. S. Z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po

6%.

na trimesečno odpoved po

8%.

Da se mi fine otročje nogavice ne pokvarijo, ker imam ogromno zalogo, prodam iste začasno po čudovito nizki ceni

R. Stermecki, Celje

Za mesec junij, ki je posvečen presv. Srcu Jezusovemu, priporočamo, da postavite v svojih hišah lepe podobe in kipe

PRESV. SRCA JEZUSOVEGA!

Te pa dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška c. 5 in Aleksandrova c. 6 po sledečih cenah.

Podobe Srca Jezusovega in Marijinega kakor tudi druge stanejo:

Velikost v cm: 19×26 24×34 25×38 32×42 39×51 47×63 54×73

Din 2— 3— 4.50 6— 9— 13— 18—

Kipi Srca Jezusovega in Marij., Lur. Marije in Brezmadežne

stanejo brez poštnine:

Visokost v cm: 30 37 42 50 65 85 100

Din 55— 77— 88— 150— 240— 500— 1050—

Najvarneje in najugodneje se nalaga denar pri pupilarnem zavodu, ki obstoji že 64 let

Celjska mestna hranilnica v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Za hranilne vloge jamči še mesto Celje z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in obč. denarja, posveča posebno pažnjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča, po najnižji obrestni meri. Vse prošnje rešuje brezplačno.

786